

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/653 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2017. március 8.)

a lakossági befektetési csomagtermékekkel, illetve biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról szóló 1286/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumok megjelenítése, tartalma, felülvizsgálata és módosítása, valamint az ilyen dokumentumok rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettség teljesítése tekintetében meghatározott szabályozástechnikai standardok megállapítása révén történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a lakossági befektetési csomagtermékekkel, illetve biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról szóló, 2014. november 26-i 1286/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (5) bekezdésére, 10. cikke (2) bekezdésére és 13. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1286/2014/EU rendelet bevezeti a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum új, egységesített formáját, hogy ennek köszönhetően a lakossági befektetők jobban átlássák a lakossági befektetési csomagtermékeket, illetve biztosítási alapú befektetési termékeket (a továbbiakban: PRIIP-ek), és javuljon e termékek összehasonlíthatósága.
- (2) Annak érdekében, hogy a kiemelt információkat könnyen olvasható, érthető és összehasonlítható formában lehessen a lakossági befektetők rendelkezésére bocsátani, egységes mintadokumentumot kell kidolgozni a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum elkészítéséhez.
- (3) A termék előállítójának az 1286/2014/EU rendelet 8. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett megjelölésének és elérhetőségének tartalmaznia kell a nemzetközi értékpapír-azonosító számot vagy a PRIIP egyedi termékazonosítóját, amennyiben ilyen azonosító rendelkezésre áll, ezzel megkönnyítve a lakossági befektető további tájékozódását a PRIIP-ről.
- (4) Annak biztosítása érdekében, hogy a lakossági befektetők megértsék és összehasonlítsák a PRIIP gazdasági és jogi jellemzőit, valamint hogy megfelelő áttekintést biztosítsanak számukra a PRIIP befektetési politikájáról és stratégiájáról, a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak egységesített információkat kell tartalmaznia a PRIIP típusáról, befektetési célkitűzéseiről és ezek elérési módjáról, valamint a termék legfontosabb jellemzőiről, például a biztosítási fedezetről.
- (5) A lakossági befektetőknek nyújtott tájékoztatás lehetővé teszi számukra, hogy megértsék és összehasonlítsák a PRIIP-ekbe eszközölt befektetésekhez kapcsolódó kockázatokat, és így tájékozott befektetési döntéseket hozhassanak. A PRIIP-ekhez tartozó kockázatok eltérhetnek. A legjelentősebb kockázatok a piaci kockázat, a hitelkockázat és a likviditási kockázat. Ahhoz, hogy a lakossági befektetők teljes mértékben megértsék a kockázatokat, az ezekre vonatkozó információkat amennyire csak lehetséges, össze kell vonni, majd számszerűen, egyetlen összesített kockázati mutatóként megjeleníteni, a megfelelő magyarázó leírásokkal együtt.
- (6) A PRIIP-ek előállítóinak a hitelkockázat értékelésekor figyelembe kell venniük bizonyos tényezőket, amelyek mérsékelhetik a hitelkockázatot a lakossági befektetők számára. E tekintetben annak értékeléséből, hogy egy PRIIP

⁽¹⁾ HL L 352., 2014.12.9., 1. o.

eszközei vagy a megfelelő fedezet vagy a PRIIP fizetési kötelezettségeinek fedezetül szolgáló eszközök a lejáratig mindenkor egyenértékűek-e a PRIIP befektetői felé fennálló fizetési kötelezettségeivel, ki kell derülnie, hogy a biztosító által tartott eszközök mindenkor megfelelnek annak az aktuális összegnek, amelyet a biztosítónak fizetnie kellene azért, hogy a PRIIP tekintetében fennálló kötelezettségeit átruházza egy másik biztosítóra.

- (7) Jelenleg a külső hitelminősítő intézetek minősítései egységes viszonyítási alapot biztosítanak a különböző uniós ágazatokat jellemző hitelkockázatok felméréséhez. A hitelminősítésekre való túlzott hagyatkozást azonban lehetőség szerint csökkenteni kell. Ezért fontos, hogy az összesített kockázati mutató objektíven pontos legyen, és biztosítsa a különböző PRIIP-ek összehasonlíthatóságát, valamint hogy ezt az összesített kockázati mutatót megfelelő módon nyomon kövessék a piaci és a hitelkockázat tekintetében, hogy ezáltal bizonyítható legyen a kockázatmérés gyakorlati hatékonysága az 1286/2014/EU rendelet 2018. december 31-ig tervezett felülvizsgálata során. A felülvizsgálatnak figyelembe kell vennie azt is, hogy a gyakorlatban mennyiben tükrözik a külső hitelminősítő intézetek minősítései a PRIIP előállítónak hitelképességét, valamint az egyes PRIIP-ekbe befektetők által tapasztalt hitelkockázatot.
- (8) Amennyiben egy PRIIP esetében fennáll annak a veszélye, hogy a PRIIP-ből való korai kilépéssel vagy egy másodlagos piaci vevő fellelésével kapcsolatos lehetőségek fényében változhat a PRIIP likviditása, úgy erre a kockázatra külön fel kell hívni a figyelmet. Ennek figyelmeztetésnek ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek fennállása esetén fennáll a kockázata annak, hogy a PRIIP-ből való kifizetés a korai kilépés esetén, többek között a kilépési szankciók alkalmazása miatt, jelentősen eltérhet várt összegtől.
- (9) Jóllehet, a PRIIP hozamaira vonatkozó becslések előállítása és megértése kihívást jelent, az ilyen becslésekre vonatkozó információk elsődlegesen fontosak a lakossági befektetők számára, és ezért szerepelniük kell a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban. A lakossági befektetőket egyértelműen tájékoztatni kell a becsült hozamról, amely összhangban áll a lehetséges eredményekre vonatkozó reális feltételezésekkel és a PRIIP piaci kockázati szintjére vonatkozó becslésekkel. Az ismertetésből egyértelműen ki kell derülnie annak, hogy ezek az információk bizonytalanok, és kedvezőbb és kedvezőtlenebb eredmények is előfordulhatnak.
- (10) Annak érdekében, hogy a lakossági befektetők képesek legyenek a kockázat értékelésére, a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak tájékoztatnia kell őket annak lehetséges következményeiről, ha a PRIIP előállítója fizetéképtelen. Egyértelműen meg kell határozni, hogy a lakossági befektető ilyen esetekben milyen védelmet élvez a befektetővédelmi rendszerek, biztosítási garanciarendszerek vagy betétbiztosítási rendszerek keretében.
- (11) A költségekre vonatkozó tájékoztatás fontos a lakossági befektetők számára a különböző, eltérő költségstruktúrával rendelkező PRIIP-ek összehasonlításakor, valamint annak megfontolásakor is, hogy egy adott PRIIP költségstruktúrája mennyiben megfelelő számukra, ami attól függ, hogy mennyi időn át és mennyit fektettek be, valamint mennyire teljesít jól az adott PRIIP. Ezen oknál fogva, a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak olyan információkat kell tartalmaznia, amelyek lehetővé teszik a lakossági befektető számára, hogy összehasonlítsa a különböző PRIIP-ek teljes költségstruktúráját az ajánlott, illetve az ennél rövidebb tartási idők tekintetében, valamint megértse, hogy ezek a költségek miként változhatnak és alakulhatnak az idő folyamán.
- (12) A fogyasztói tesztelés alapján végzett kutatások azt mutatják, hogy a lakossági befektetők számára érthetőbbek az összegszerűen kifejezett adatok, mint a százalékos formában megadottak. A lakossági befektető által viselt költségek közötti különbség százalékos formában kifejezve alacsony, míg összegszerűen kifejezve jelentős lehet. Ennél fogva a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak az ajánlott és az annál rövidebb tartási idők tekintetében felmerülő költségeket összegszerűen és százalékos formában is fel kell tüntetnie.
- (13) Tekintettel arra, hogy a különböző típusú költségek eltérő hatással lehetnek a hozamokra, a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban részletezve meg kell adni a különböző típusú költségeket is. A költségek részletezését szabványos formában és százalékban kell megadni annak érdekében, hogy a különböző PRIIP-ekhez kapcsolódó összegeket könnyedén össze lehessen hasonlítani.
- (14) A lakossági befektetők személyes körülményeiben bekövetkezhet olyan változás, ami a hosszú távú befektetések váratlan megszüntetését teszi szükségessé. A befektetések megszüntetésére a piaci fejlemények miatt is szükség lehet. Mivel a lakossági befektetők csak nehezen tudják megbecsülni, hogy milyen mértékű likviditásra lehet szükségük befektetési portfóliójuk egésze tekintetében, az ajánlott tartási időkre és kötelező minimális tartási időkre, valamint a részleges vagy teljes korai kilépés lehetőségére vonatkozó tájékoztatás különösen fontos, és ezeket az információkat szerepeltetni kell a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban is. Ugyanezen okokból egyértelművé kell tenni a befektetés korai megszüntetésének lehetőségeit és az ezzel járó következményeket. Különösen egyértelművé kell tenni, hogy az említett következmények kifejezett díjakra, szankciókra vagy a tőkekivonási jogok korlátozására, vagy arra a tényre vezethetők-e vissza, hogy a megszüntetendő PRIIP értéke különlegesen érzékeny a befektetés megszüntetésének időpontjára.
- (15) Tekintettel arra, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot a lakossági befektetők a PRIIP főbb jellemzőinek összefoglalásaként is használni fogják, a dokumentumnak egyértelmű tájékoztatást kell tartalmaznia arról is, hogy miként lehet panaszt benyújtani a termékkel vagy a termék előállítójának, a termékkel kapcsolatos tanácsadást nyújtó személynek vagy a terméket értékesítő személynek a magatartásával kapcsolatban.

- (16) Egyes lakossági befektetők szívesen kapnának további információkat a PRIIP meghatározott szempontjaival kapcsolatban. A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak ezért egyértelmű és egyedi kereszthivatkozásokat kell tartalmaznia a további információk fellelési helyéről, amennyiben ezeket az információkat az 1286/2014/EU rendelet szerint fel kell tüntetni a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban. Amennyiben a PRIIP előállítója nemzeti jogának vagy az uniós jognak megfelelően köteles bizonyos egyéb információkat is közzétenni, a lakossági befektetőt tájékoztatni kell erről a tényről, valamint a többi dokumentum beszerzési módjáról, még akkor is, ha ezek csak kérésre bocsáthatók rendelkezésre. A kiemelt információkat tartalmazó dokumentum lehető legtömörebb kialakítása érdekében a többi dokumentumra mutató linkek megadhatók egy weboldal segítségével, amennyiben egyértelmű utalás történik a dokumentumok létezésére, és azok az említett weboldaltól elérhetők.
- (17) Az olyan PRIIP-re vonatkozó kiemelt információkat tartalmazó dokumentum, amely sok mögöttes befektetési lehetőséget kínál, nem lehet ugyanolyan formátumú, mint a valamely más PRIIP-re vonatkozó kiemelt információkat tartalmazó dokumentum, mivel az egyes mögöttes befektetési lehetőségek sajátos kockázati, teljesítmény- és költségprofilal rendelkeznek, ami megakadályozza, hogy az összes szükséges információt egy egységes, tömör, önálló dokumentumban tüntessék fel. A mögöttes befektetési lehetőségek lehetnek PRIIP-ek, vagy egyéb hasonló jellegű befektetések vagy alapul szolgáló befektetések egységesített portfóliói. A különböző mögöttes befektetési lehetőségek különböző kockázatokkal, nyereségekkel és költségekkel járhatnak. Ezért a PRIIP előállítójának – a mögöttes befektetési lehetőségek jellegétől és számától függően és amennyiben indokoltnak tartja – minden egyes lehetőség tekintetében képesnek kell lennie egyedi kiemelt információkat tartalmazó dokumentum előállítására. Ezekben a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokban a PRIIP-ekre vonatkozó általános információknak is szerepelniük kell.
- (18) Ha a PRIIP előállítója nem találja indokoltnak, hogy a lakossági befektetők számára minden egyes opció tekintetében kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot készítsen, úgy egyrészt konkrét tájékoztatást kell nyújtani a mögöttes befektetési lehetőségekről, másrészt ettől elkülönítve általános tájékoztatást kell adni a PRIIP-ről. A félreértések elkerülése végett a PRIIP-ről a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban adott általános tájékoztatásban fel kell tüntetni a különböző kínált mögöttes befektetési lehetőségekhez kapcsolódó várható kockázatok, teljesítmények és költségek mértékét. Ezenkívül a mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó egyedi információknak mindenkor tükröznie kell a PRIIP azon jellemzőit, amelyek révén a mögöttes befektetési lehetőségeket kínálják. Ez a konkrét információ többféle formában nyújtható, például egy egységes dokumentum formájában, amely tartalmazza az összes mögöttes befektetési lehetőségre vonatkozó szükséges információt, vagy az egyes mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó különálló dokumentumok formájában. A kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumok formátuma és tartalma tekintetében a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ 78–81. cikkének hatálya alá tartozó ÁÉKBV-k és nem ÁÉKBV-alapok az 1286/2014/EU rendelet alapján átmeneti időre mentességet kapnak. Az említett alapok számára következetes átmeneti jogi szabályozás biztosítása érdekében a PRIIP-előállítók számára lehetővé kell tenni az említett kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumok további használatát azon PRIIP-ekkel kapcsolatban, amelyek az említett típusú alapokat kínálják egyetlen mögöttes befektetési lehetőségként, vagy más mögöttes befektetési lehetőségek mellett. Amennyiben a PRIIP-előállítók a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentum használata mellett döntenek az említett típusú alapokat más befektetési lehetőségek mellett kínáló PRIIP-ek esetében, az általános kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban a kockázati osztályok egyetlen skáláját kell feltüntetni, a PRIIP-ek kockázati skálájának formátumában. Az adott PRIIP-en belül kínált összes mögöttes befektetési lehetőségre vonatkozó kockázati osztály skálájának kombinálnia kell az 583/2010/EU bizottsági rendelet⁽³⁾ 8. cikke szerinti szintetikus kockázat- és nyereségmutatót az ÁÉKBV-k és nem ÁÉKBV-alapok esetében, és az e rendelet szerinti összesített kockázati mutatót a többi mögöttes befektetési lehetőség esetében. Ha a PRIIP kizárólag ÁÉKBV-eket vagy nem ÁÉKBV-alapokat kínál befektetési lehetőségként, a PRIIP előállítója számára lehetővé kell tenni az 583/2010/EU rendelet 10. cikke szerinti bemutatás és módszer használatát. A választott formától függetlenül az egyedi információknak mindig összhangban kell állnia a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő tájékoztatással.
- (19) A PRIIP-előállítók kötelesek olyan kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot készíteni, amely pontos, helytálló, egyértelmű és nem félrevezető. A dokumentumban szereplő információknak alkalmasnak kell lenniük arra, hogy a lakossági befektetők – a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum elkészítése után akár hónapokkal vagy évekkel is – hagyatkozhassanak rájuk befektetési döntésük meghozatalakor, amennyiben az adott PRIIP-ek továbbra is elérhetők a lakossági befektetők számára. Ezért standardokat kell megállapítani, amelyek biztosítják a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumok megfelelő időben és megfelelő módon történő felülvizsgálatát és módosítását, hogy ezáltal a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum továbbra is pontos, helytálló és egyértelmű legyen.
- (20) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő tájékoztatás elkészítéséhez használt, például a költségekre, kockázatokra és a teljesítmény-forgatókönyvre vonatkozó adatok idővel változhatnak. Az adatok

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/65/EK irányelve (2009. július 13.) az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról (átdolgozás) (HL L 302., 2009.11.17., 32. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 583/2010/EU rendelete (2010. július 1.) a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kiemelt befektetői információk tekintetében, valamint a papírtól eltérő tartós adathordozón vagy weboldalon rendelkezésre bocsátott kiemelt befektetői információk vagy tájékoztató esetében teljesítendő különleges feltételek tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 176., 2010.7.10., 1. o.).

változása a dokumentumban szereplő információk változásához vezethet, például a kockázati vagy költségmutatók tekintetében. Ezért a PRIIP előállítóinak időszakos eljárásokat kell létrehozniuk a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő információk felülvizsgálatára. Ezeknek az eljárásoknak ki kell terjedniük annak értékelésére, hogy az adatokban bekövetkezett változások szükségessé teszik-e a dokumentum módosítását és újbóli közzétételét. A PRIIP előállítói által alkalmazott eljárásnak tükröznie kell a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban feltüntetendő információk változásának mértékét: így például a tőzsdén kereskedett származtatott termékek, mint például a szabványosított határidős tőzsdei ügyletek, a vételi és eladási opciók vonatkozásában nincs szükség a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum folyamatos frissítésére, mivel az ezen eszközök vonatkozásában a kockázatok, hasznok és költségek tekintetében előírt információk nem változnak. Előfordulhat, hogy az időszakos felülvizsgálatok nem elegendők azokban az esetekben, amikor a PRIIP előállítói az időszakos felülvizsgálati eljáráson kívül olyan változásokról szereznek tudomást, vagy kellene, hogy tudomást szerezzenek, amelyek jelentős hatással lehetnek a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő információkra; ilyen lehet például a korábban nyilvánosságra hozott PRIIP-befektetési politika vagy stratégia változása, ami jelentősen érintheti a lakossági befektetőket, vagy a költségstruktúrát, vagy a kockázati profilt érintő jelentős változások. Ezért a PRIIP előállítói számára elő kell írni azt is, hogy alakítsanak ki folyamatokat azon helyzetek felismerésére, amikor a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő információkat eseti alapon felülvizsgálatnak kell alávetni és módosítani kell.

- (21) Ha a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum időszakos vagy eseti felülvizsgálata olyan a dokumentumban szerepeltetendő információkat érintő változásokat állapít meg, vagy arra a következtetésre jut, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő információ már nem pontos, nem helytálló, nem egyértelmű és félrevezető, a PRIIP előállítója köteles a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot felülvizsgálatnak alávetni, hogy figyelembe vehesse a megváltozott információt.
- (22) mivel a módosítások lényegesek lehetnek a lakossági befektetők számára befektetési eszközeik jövőbeni elosztása tekintetében, az új kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a lakossági befektetők által könnyen fellelhetőnek kell lennie, amelyet ezért egyértelműen beazonosítható módon közzé kell tenni a PRIIP előállítójának weboldalán. Amennyiben lehetséges, a PRIIP előállítójának – például levelező listák vagy e-mailben küldött figyelemztetések útján – tájékoztatnia kell a lakossági befektetőket a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum módosításáról.
- (23) Annak biztosítása érdekében, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum rendelkezésre bocsátásának ütemezése összehangoltan történjen az Unión belül, a PRIIP előállítói kötelesek a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot kellő időben azt megelőzően rendelkezésre bocsátani, hogy az érintett lakossági befektetőket az adott PRIIP-hez kapcsolódó bármilyen szerződés vagy ajánlat kötné.
- (24) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot kellő idővel a befektetési döntésük meghozatala előtt a lakossági befektetők rendelkezésére kell bocsátani annak érdekében, hogy döntésük meghozatala során értsék és figyelembe vegyék a PRIIP-re vonatkozó lényeges információkat. Mivel a befektetési döntésre a bármely kötelező elállási időszak kezdete előtt kerül sor, a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot az ilyen elállási időszakot megelőzően kell rendelkezésre bocsátani.
- (25) A lakossági befektetőknek a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot minden esetben kellő idővel az előtt kell megkapniuk, hogy bármely a PRIIP-hez kapcsolódó szerződés vagy ajánlat kötné őket, ugyanakkor az az idő, ami elegendőnek tekinthető ahhoz, hogy a lakossági befektető megértse és figyelembe vegye a kapott információkat, eltérő lehet, tekintettel arra, hogy a lakossági befektetők eltérő igényekkel, tapasztalattal és ismerettel rendelkeznek. Ezért a PRIIP-pel kapcsolatos tanácsadást végző vagy a PRIIP-et értékesítő személynek az egyes lakossági befektetők vonatkozásában figyelembe kell vennie ezeket tényezőket, és ezek alapján kell meghatározni, hogy a lakossági befektetőknek mennyi időre van szüksége a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum tartalmának megfontolásához.
- (26) Egy összetett PRIIP-re vagy egy, a befektető számára ismeretlen PRIIP-re vonatkozó kiemelt információkat tartalmazó dokumentum tanulmányozásához a lakossági befektetőnek akár több időre is szüksége lehet, hogy az olvasottak alapján megalapozott befektetési döntést hozhasson. Ezért az említett tényezőket figyelembe kell venni annak mérlegelésekor, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum rendelkezésre bocsátása esetében pontosan mi minősül kellő időnek.
- (27) Egy helyzet sürgős jellegét, például amikor a lakossági befektető számára fontos, hogy a PRIIP-et meghatározott áron vásárolhassa meg, és az ár szempontjából érzékeny az ügylet időzítése, szintén figyelembe kell venni annak megállapításakor, hogy milyen időtartam minősül kellő időnek.
- (28) A következtetésség és a pénzügyi piacok zavartalan működésének biztosítása érdekében e rendelet rendelkezéseit és az 1286/2014/EU rendelet rendelkezéseit azonos időponttól kezdve kell alkalmazni.
- (29) E rendelet alapját az Európai Bankhatóság, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság és az Európai Értékpapírpiaaci Hatóság (a továbbiakban együttesen: az európai felügyeleti hatóságok) által az Európai Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezetek képezik.
- (30) Az európai felügyeleti hatóságok nyilvános konzultációkat folytattak az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetokről, elemezték az esetleges kapcsolódó költségeket és hasznot, továbbá kikérték az

1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 37. cikkével összhangban létrehozott banki érdekképviseleti csoport, az 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ 37. cikkével összhangban létrehozott biztosítási és viszontbiztosítási érdekképviseleti csoport, valamint az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ 37. cikkével összhangban létrehozott értékpapír-piaci érdekképviseleti csoport véleményét,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

A KIEMELT INFORMÁCIÓKAT TARTALMAZÓ DOKUMENTUM TARTALMA ÉS MEGJELENÍTÉSE

1. cikk

Az általános információkra vonatkozó szakasz

A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a PRIIP előállítójának és illetékes hatóságának azonosítására vonatkozó szakasza a következő információkat tartalmazza:

- a) a PRIIP-nek a PRIIP előállítója által adott elnevezése, valamint a PRIIP nemzetközi értékpapír-azonosító száma vagy egyedi termékazonosítója, amennyiben van ilyen;
- b) a PRIIP előállítójának bejegyzett elnevezése;
- c) a PRIIP előállítójának saját weboldala, amely a lakossági befektető számára tájékoztatást nyújt arról, hogyan tud kapcsolatba lépni a PRIIP előállítójával, valamint tartalmazza annak telefonszámát;
- d) a PRIIP előállítójának felügyeletét a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum tekintetében ellátó illetékes hatóság neve;
- e) az előállítás időpontja, vagy ha a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot a későbbiekben módosították, a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum utolsó módosításának időpontja.

Az első albekezdésben említett információknak tartalmaznia kell továbbá az 1286/2014/EU rendelet 8. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett, a termék megértésének nehézségére utaló figyelmeztetést, ha a PRIIP megfelel a következő feltételek egyikének:

- a) olyan biztosítási alapú befektetési termék, amely nem teljesíti az (EU) 2016/97 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ 30. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott követelményeket;
- b) olyan PRIIP, amely nem teljesíti a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ 25. cikke (4) bekezdése a) pontjának i–vi. alpontjában meghatározott követelményeket.

2. cikk

A „Milyen termékről van szó?” című szakasz

(1) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a PRIIP típusára vonatkozó „Milyen termékről van szó?” című szakasza tartalmazza a termék jogi formájának leírását.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1094/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyudgój-hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 48. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/97 irányelve (2016. január 20.) a biztosítási értékesítésről (HL L 26., 2016.2.2., 19. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

(2) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a „Milyen termékről van szó?” című szakaszában szereplő, a PRIIP célkitűzéseire és ezek elérési módjára vonatkozó információkat tömören, világosan és könnyen értelmezhető módon kell összefoglalni. Ezek az információk térnek ki a hozamot befolyásoló főbb tényezőkre, az alapul szolgáló befektetési eszközökre vagy a referenciaértékekre, a hozam meghatározásának módjára, valamint a PRIIP hozama és az alapul szolgáló befektetési eszköz vagy referenciaérték közötti kapcsolatra. Ezek az információk tükrözik az ajánlott tartási idő és a PRIIP kockázat/nyereség profilja közötti kapcsolatot.

Amennyiben az első albekezdésben említett eszközök vagy referenciaértékek száma nem teszi lehetővé, hogy mindegyikükre egyedi hivatkozás történjen a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban, csak az alapul szolgáló befektetési eszközökre vagy referenciaértékekre vonatkozó piaci szegmenst vagy eszköztípust kell megadni.

(3) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a „Milyen termékről van szó?” című szakaszában szereplő, azon lakossági befektető-típusra vonatkozó ismertetőjében, amely részére a PRIIP-et forgalomba kívánják hozni, fel kell tüntetni a lakossági befektetőknek a PRIIP előállítója által meghatározott célcsoportját, különös tekintettel az ügyfelek azon típusának igényeire, jellemzőire és célkitűzéseire, amely számára a PRIIP megfelelő befektetést jelent. Az említett meghatározás alapját a lakossági befektetők veszteségviselési képessége és preferált befektetési horizontja, a PRIIP-ekre vonatkozó elméleti tudása és eddigi tapasztalata, a pénzügyi piacok, valamint a lehetséges végső ügyfelek igényei, jellemzői és célkitűzései képezik.

(4) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a „Milyen termékről van szó?” című szakaszában szereplő, a biztosítási szolgáltatások részleteire vonatkozó részének egy általános összefoglalóban fel kell tüntetnie konkrétan a biztosítási szerződés legfontosabb jellemzőit, az egyes érintett szolgáltatások meghatározását arra utaló magyarázattal, hogy az említett szolgáltatások értékét a „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakasz mutatja be, valamint a célzott lakossági befektetők tipikus biometrikus jellemzőire vonatkozó információkat, és be kell mutatnia a teljes díjat, a teljes díj részét képező biometrikus kockázati díjat, valamint a biometrikus kockázati díjnak az ajánlott tartási idő végén a befektetési hozamra gyakorolt hatását, vagy a biometrikus kockázati díj „A költségek időbeli alakulása” című táblázat ismétlődő költségeiben figyelembe vett költségrészének a hatását, a VII. mellékletnek megfelelően kiszámítva. Ha a díjat egyösszegű átalányként fizetik, a részletek között fel kell tüntetni a befektetett összeget. Amennyiben a díjat szabályos időközönként fizetik ki, az információk között szerepelnie kell a rendszeres fizetések számának, az átlagos becsült biometrikus kockázati díjnak az éves díj százalékában, valamint az átlagos befektetett összeg becsült értékének.

Az első albekezdésben említett információk közt fel kell tüntetni továbbá egy magyarázatot arról, hogy a biztosítási szolgáltatások becsült értékével egyenlő biztosítási díj-fizetések mennyiben befolyásolják a lakossági befektető befektetési hozamát.

(5) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a „Milyen termékről van szó?” című szakaszában a PRIIP futamidejére vonatkozó információnak magában kell foglalnia a következőket:

- a) a PRIIP lejárat dátuma, vagy annak feltüntetése, hogy nincs lejárat dátum;
- b) annak feltüntetése, hogy a PRIIP előállítója jogosult-e egyoldalúan megszüntetni a PRIIP-et;
- c) azon körülmények ismertetése, amelyek esetén a PRIIP automatikusan megszűnhet, valamint amennyiben ismert, a megszüntetés dátuma.

3. cikk

A „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakasz

(1) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakaszában a PRIIP előállítóinak a kockázatok bemutatására vonatkozó, a II. mellékletben meghatározott módszert kell alkalmazniuk, szerepeltetniük kell az összesített kockázati mutató megjelenítésére szolgáló, a III. mellékletben meghatározott technikai szempontokat, valamint meg kell felelniük a teljesítmény-forgatókönyvek megjelenítésére vonatkozó, a IV. és V. mellékletben meghatározott technikai iránymutatásnak, formátumnak és módszertannak.

(2) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentumnak a „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakaszában a PRIIP előállítóinak fel kell tüntetniük a következőket:

- a) a PRIIP-hez kapcsolódó kockázat szintje kockázati osztály formájában, egy 1–7. közötti numerikus skálával rendelkező összesített kockázati mutató használatával;

- b) egyértelmű hivatkozás bármely illikvid PRIIP-re vagy lényegesen releváns likviditási kockázattal rendelkező PRIIP-re a II. melléklet 4. részében meghatározottak szerint, egy erre a tényre vonatkozó figyelmeztetés formájában az összesített kockázati mutató bemutatásában;
- c) szöveges magyarázat az összesített kockázati mutató alatt, amely kifejti, hogy abban az esetben, ha a PRIIP-et a PRIIP forgalomba hozatala szerinti tagállam hivatalos pénznemétől eltérő pénznemben jegyzik, a PRIIP forgalomba hozatala szerinti tagállam hivatalos pénznemében kifejezett hozam eltérhet az árfolyamingadozástól függően;
- d) a PRIIP kockázat/nyereség profiljának rövid ismertetése és – amennyiben indokolt – egy arra vonatkozó figyelmeztetés, hogy a PRIIP kockázata az összesített kockázati mutatóban foglaltnál jelentősen magasabb lehet, amennyiben a PRIIP-et nem tartják a lejáratig vagy az ajánlott tartási idő végéig;
- e) az olyan PRIIP-ek esetében, amelyekhez a szerződésben megállapított korai kilépés miatti szankció vagy a befektetés megszüntetésekor hosszú felmondási idő kapcsolódik, a vonatkozó mögöttes feltételekre vonatkozó hivatkozást kell feltüntetni a „Meddig tartsam meg a terméket, és hogyan juthatok korábban a pénzemhez?” című részben;
- f) a legnagyobb lehetséges veszteség feltüntetése, valamint információ arról, hogy a befektetések elveszhetnek, ha nem védettek, vagy ha a PRIIP előállítója nem tud fizetni, vagy hogy előírhatják az induló befektetés további befektetési fizetésekkel való kiegészítését, és az összesített veszteség jelentősen meghaladhatja a teljes induló befektetést.
- (3) A PRIIP előállítóinak a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakaszában négy megfelelő teljesítmény-forgatókönyvet kell szerepeltetniük az V. mellékletben meghatározottak értelmében. E négy teljesítmény-forgatókönyv a stresszhelyzetre, a kedvezőtlen, a mérsékelt, illetve a kedvező helyzetre vonatkozik.
- (4) A biztosítási alapú befektetési termékek vonatkozásában egy további teljesítmény-forgatókönyvet kell szerepeltetni a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakaszában, amely forgatókönyv tükrözi azt a biztosítási szolgáltatást, amelyet a kedvezményezett számára nyújtanak egy biztosítással fedezett esemény bekövetkeztekor.
- (5) Az olyan PRIIP-ek esetében, amelyek szabályozott piacon vagy a 600/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ 28. cikkével összhangban szabályozott piaccal egyenértékűnek tekintett harmadik országbeli piacon kereskedett határidős tőzsdai ügyletek, vételi opciók és eladási opciók, a teljesítmény-forgatókönyveket kifizetési struktúrára vonatkozó ábra formájában kell szerepeltetni a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakaszában, az V. mellékletben meghatározottak szerint.

4. cikk

A „Mi történik, ha [a PRIIP előállítójának neve] nem tud fizetni?” című szakasz

A PRIIP előállítóinak a következőket kell feltüntetniük a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Mi történik, ha [a PRIIP előállítójának neve] nem tud fizetni?” című szakaszában:

- a) annak feltüntetése, hogy keletkezhet-e a lakossági befektetőnek pénzügyi vesztesége a PRIIP előállítójának vagy egy, a PRIIP előállítójától eltérő szervezetnek a nemteljesítése miatt, valamint e szervezet megnevezése;
- b) annak egyértelművé tétele, hogy befektetővédelmi rendszer vagy garanciarendszer fedezi-e az a) pontban említett veszteséget, és hogy vannak-e az erre a fedezetre vonatkozó korlátozások vagy feltételek.

5. cikk

A „Milyen költségek merülnek fel?” című szakasz

(1) A PRIIP előállítóinak a következőket kell alkalmazniuk a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen költségek merülnek fel?” című szakaszában:

- a) a költségek kiszámításának módszerét a VI. mellékletben meghatározottak szerint;
- b) „A költségek időbeli alakulása” és „A költségek összetétele” című táblázatok a költségekre vonatkozó információk tekintetében, a VII. mellékletben meghatározottak szerint, összhangban a benne foglalt vonatkozó technikai iránymutatással.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.).

(2) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen költségek merülnek fel?” című szakaszának „A költségek időbeli alakulása” című táblázatában a PRIIP előállítóinak a PRIIP teljes aggregált költségének összesített költségmutatóját egyetlen számként, összecszerűen és százalékos formában kell megadnia, a VI. mellékletben meghatározottaknak megfelelően.

(3) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen költségek merülnek fel?” szakaszában szereplő „A költségek összetétele” című táblázatában a PRIIP előállítóinak a következőket kell feltüntetniük:

- a) egyszeri költségek, mint például a belépési és kilépési költségek, százalékban kifejezve;
- b) ismétlődő költségek, mint az éves portfólióügyleti költségek és egyéb, évente ismétlődő költségek százalékban kifejezve;
- c) járulékos költségek, mint például a teljesítménydíjak vagy nyereségrészesedések, százalékban kifejezve.

(4) A PRIIP előállítóinak a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Milyen költségek merülnek fel?” szakaszában szereplő „A költségek összetétele” című táblázatában meghatározott különböző költségek mindegyikéhez leírást kell beilleszteniük, amely részletezi, hol és mennyiben térhetnek el az ilyen költségek azokról a tényleges költségektől, amelyek a lakossági befektetőknél felmerülhetnek, vagy amelyek attól függnek, hogy a lakossági befektető bizonyos opciók gyakorlása mellett vagy ellen dönt-e.

6. cikk

A „Meddig tartsam meg a terméket, és hogyan juthatok korábban a pénzemhez?” című szakasz

A PRIIP előállítóinak a következőket kell feltüntetniük a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Meddig tartsam meg a terméket, és hogyan juthatok korábban a pénzemhez?” című szakaszában:

- a) az ajánlott vagy a minimálisan előírt tartási idő kiválasztása mellett szóló okok rövid ismertetése;
- b) a befektetés megszüntetési folyamata jellemzőinek ismertetése, és annak megjelölése, hogy mikor lehetséges a befektetés megszüntetése, ideértve a korai visszaváltás hatását a PRIIP kockázati vagy teljesítményprofiljára, illetve a tőkegaranciák alkalmazhatóságára;
- c) azokra a díjakra és szankciókra vonatkozó információ, amelyek a befektetés lejárat vagy bármely egyéb, az ajánlott tartási időtől eltérően meghatározott idő előtti megszüntetése miatt merültek fel, ideértve az 5. cikk szerint a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szerepeltetendő költséginformációkra való kereszthivatkozást, valamint az ilyen díjaknak és szankcióknak a különböző tartási időkre gyakorolt hatását.

7. cikk

A „Hogyan tehetek panaszt?” című szakasz

A kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „Hogyan tehetek panaszt?” című szakaszában a PRIIP előállítóinak a következő információkat kell rendelkezésre bocsátaniuk összefoglaló formában:

- a) követendő lépések a termékkel vagy a termék előállítójának, a termékkel kapcsolatos tanácsadást nyújtó személynek vagy a terméket értékesítő személynek a magatartásával kapcsolatos panasz benyújtása esetén;
- b) a panaszokkal kapcsolatos megfelelő weboldara mutató hivatkozás;
- c) naprakész postai cím és e-mail cím, ahová a panaszokat be lehet nyújtani.

8. cikk

A „További fontos információk” című szakasz

(1) A PRIIP előállítóinak a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „További fontos információk” című szakaszában fel kell tüntetniük minden további rendelkezésre bocsátható tájékoztató dokumentumot, valamint az arra vonatkozó információt, hogy az ilyen további tájékoztató dokumentumokat valamely jogi kötelezettség alapján vagy kizárólag a lakossági befektető kérésére bocsátják rendelkezésre.

(2) A kiemelt információkat tartalmazó dokumentum „További fontos információk” című szakaszában foglalt információk összefoglaló formában is nyújthatók, ideértve az arra a weboldalra mutató linket, ahol az (1) bekezdésben említett dokumentumoktól eltérő részleteket tettek elérhetővé.

9. cikk

Mintadokumentum

A PRIIP előállítóinak a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot az I. mellékletben meghatározott mintadokumentum alapján kell elkészíteniük. A mintadokumentumot az ebben a felhatalmazáson alapuló rendeletben és az 1286/2014/EU rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelően kell kitölteni.

II. FEJEZET

A KIEMELT INFORMÁCIÓKAT TARTALMAZÓ DOKUMENTUMRA VONATKOZÓ EGYEDI RENDELKEZÉSEK

10. cikk

Több befektetési lehetőséget kínáló PRIIP-ek

Abban az esetben, ha a PRIIP több mögöttes befektetési lehetőséget kínál, és az ezekre a mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó információkat nem lehet egyetlen tömör, önálló kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban megjeleníteni, a PRIIP előállítóinak a következő dokumentumok egyikét kell elkészíteniük:

- kiemelt információkat tartalmazó dokumentum minden egyes mögöttes befektetési lehetőségre a PRIIP-en belül, ideértve a PRIIP-re vonatkozó információkat az I. fejezetnek megfelelően;
- egy általános kiemelt információkat tartalmazó dokumentum, amely ismerteti a PRIIP-et az I. fejezetnek megfelelően, kivéve, ha a 11–14. cikk másképp rendelkezik.

11. cikk

A „Mi ez a termék?” szakasz az általános kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban

A „Mi ez a termék?” című szakaszban a 2. cikk (2) és (3) bekezdésétől eltérve, a PRIIP előállítóinak részletezniük kell a következőket:

- a mögöttes befektetési lehetőségek típusainak leírása, ideértve a piaci szegmenseket és eszköztípusokat, csakúgy, mint azokat a főbb tényezőket, amelyekről a hozam függ;
- nyilatkozat arról, hogy az a befektetői típus, akikre a PRIIP forgalmazása irányul, eltérő a mögöttes befektetési lehetőségtől függően;
- annak megjelölése, hogy hol fellelhető az egyes mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó információ.

12. cikk

A „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakasz az általános kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban

(1) A „Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?” című szakaszban, a PRIIP előállítóinak a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjától és (3) bekezdésétől eltérve, a következőt kell meghatározniuk:

- a PRIIP-en belül kínált valamennyi mögöttes befektetési lehetőség kockázati osztályának skálája, egy 1–7. közötti numerikus skálával rendelkező összesített kockázati mutató használatával, a III. mellékletben meghatározottak szerint;
- nyilatkozat arról, hogy a befektetéshez kapcsolódó kockázat és hozam eltérő lehet a mögöttes befektetési lehetőség alapján;

- c) rövid leírás arra vonatkozóan, hogy miként függ a PRIIP egészének teljesítménye a mögöttes befektetési lehetőségektől;
- d) annak megjelölése, hogy hol fellelhető az egyes mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó információ.

(2) Amennyiben a PRIIP-előállítók a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumot a 14. cikk (2) bekezdésének megfelelően alkalmazzák, az (1) bekezdés a) pontjában említett kockázati osztályok meghatározása céljából az 583/2010/EU rendelet 8. cikke szerinti szintetikus kockázat- és nyereségmutatót kell használniuk az ÁÉKBV vagy nem ÁÉKBV-alapok, mint mögöttes befektetési lehetőségek kapcsán.

13. cikk

A „Milyen költségek merülnek fel?” című szakasz az általános kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban

(1) A „Milyen költségek merülnek fel?” című szakaszban a PRIIP előállítóinak az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjától eltérve, meg kell adniuk a következőket:

- a) a PRIIP-re vonatkozó különböző költségek a VII. mellékletben meghatározott, „A költségek időbeli alakulása” és „A költségek összetétele” című táblázatokban,
- b) nyilatkozat arról, hogy a lakossági befektetőknél felmerülő költségek eltérnek a mögöttes befektetési lehetőségektől függően;
- c) annak megjelölése, hogy hol fellelhető az egyes mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó információ.

(2) Az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott követelmények ellenére, és eltérve a VI. melléklet 12–20. pontjától, amennyiben a PRIIP-előállítók a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumot a 14. cikk (2) bekezdésének megfelelően alkalmazzák, a meglévő ÁÉKBV-kre vagy nem ÁÉKBV-alapokra alkalmazhatják a VI. melléklet 21. pontjában meghatározott módszert.

(3) Amennyiben a PRIIP-előállítók a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumot a 14. cikk (2) bekezdésének megfelelően alkalmazzák olyan ÁÉKBV-k vagy nem ÁÉKBV-alapok esetében, amelyek kizárólagos mögöttes befektetési lehetőségek, az 5. cikktől eltérve az 583/2010/EU rendelet 10. cikkének megfelelően részletezhetik a PRIIP különböző díjait.

14. cikk

Az egyes mögöttes befektetési lehetőségekre vonatkozó konkrét információ

(1) A 11., 12. és 13. cikkeken említett konkrét információkkal kapcsolatban a PRIIP előállítóinak minden egyes mögöttes befektetési lehetőség tekintetében szerepeltetniük kell a következők mindegyikét:

- a) adott esetben a termék megértésének nehézségére utaló figyelmeztetés;
- b) a befektetési célok, a célok eléréséhez szükséges eszközök, és a tervezett célpiac a 2. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően;
- c) összesített kockázati mutató magyarázattal, valamint teljesítmény-forgatókönyvek a 3. cikknek megfelelően;
- d) a költségek bemutatása az 5. cikknek megfelelően.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a PRIIP-előállítók használhatják a 2009/65/EK irányelv 78–81. cikkének megfelelően készített kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumot az ezen felhatalmazáson alapuló rendelet 11–13. cikkében előírt konkrét információk rendelkezésre bocsátása céljából, amennyiben az (1) bekezdésben említett mögöttes befektetési lehetőségek legalább egyike az 1286/2014/EU rendelet 32. cikkében említett ÁÉKBV vagy nem ÁÉKBV-alap.

III. FEJEZET

A KIEMELT INFORMÁCIÓKAT TARTALMAZÓ DOKUMENTUM FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA

15. cikk

Felülvizsgálat

(1) A PRIIP előállítóinak minden alkalommal, amikor olyan változás következik be, amely jelentősen befolyásolja vagy valószínűsíthetően jelentősen befolyásolni fogja a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közölt információkat, de legalább tizenkét havonta a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum első alkalommal történt közzétételét követően, felül kell vizsgálniuk a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közölt információkat.

(2) Az (1) bekezdésben említett felülvizsgálat annak ellenőrzésére szolgál, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közölt információ továbbra is pontos, helytálló, egyértelmű és nem félrevezető. Ellenőrizni kell különösen a következőket:

- a) a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közölt információk megfelelnek-e az 1286/2014/EU rendelet szerinti általános formai és tartalmi követelményeknek, vagy az ebben a felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott konkrét formai és tartalmi követelményeknek;
- b) változtak-e a PRIIP piaci kockázati vagy hitelkockázati intézkedései, amennyiben egy ilyen változtatás olyan együttes hatással jár, amely szükségessé teszi a PRIIP áthelyezését az összesített kockázati mutató egy másik osztályába abból az osztályból, amelyhez a felülvizsgálat tárgyát képező kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban hozzárendelték;
- c) a PRIIP-re vonatkozó mérsékelt teljesítmény-forgatókönyv szerinti átlagos hozam, évesített százalékos hozamban kifejezve, több mint öt százalékponttal megváltozott-e.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a PRIIP előállítói létrehozják és fenntartják a megfelelő eljárásokat a PRIIP futamidejének egészére, azaz ameddig elérhető marad a lakossági befektetők számára, hogy indokolatlan kétsédelem nélkül azonosítani tudjanak minden olyan körülményt, amely olyan változást idézhet elő, ami érinti vagy valószínűleg érinteni fogja a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közölt információk pontosságát, helytállóságát vagy egyértelműségét.

16. cikk

Módosítás

- (1) A PRIIP előállítói haladéktalanul módosítják a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot, ha a 15. cikk szerinti felülvizsgálat arra a következtetésre jut, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum módosításra szorul.
- (2) A PRIIP előállítói biztosítják, hogy a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum valamennyi, e változás által érintett szakaszát naprakésszé tegyék.
- (3) A PRIIP előállítója weboldalán közzéteszi a módosított kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot.

IV. FEJEZET

A KIEMELT INFORMÁCIÓKAT TARTALMAZÓ DOKUMENTUM RENDELKEZÉSRE BOCSÁTÁSA

17. cikk

A megfelelő időre vonatkozó feltételek

- (1) A PRIIP-pel kapcsolatos tanácsadást nyújtó személynek vagy a terméket értékesítő személynek a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumot kellő időben kell rendelkezésre bocsátania ahhoz, hogy a lakossági befektetők számára elegendő idő álljon rendelkezésre a dokumentum megfontolására azt megelőzően, hogy a PRIIP-hez kapcsolódó bármilyen szerződés vagy ajánlat kötné, függetlenül attól, hogy a lakossági befektető számára biztosítanak-e elállási időt.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a PRIIP-pel kapcsolatos tanácsadást nyújtó személynek vagy a terméket értékesítő személynek fel kell mérnie azt az időtartamot, amelyre az egyes lakossági befektetőknek szüksége van a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum megértéséhez, figyelembe véve a következőket:
 - a) a lakossági befektetőnek a PRIIP-pel, vagy hasonló jellegű, a PRIIP-ből eredő kockázathoz hasonló kockázatú PRIIP-ekkel összefüggésben szerzett ismeretei és tapasztalata;
 - b) a PRIIP összetettsége;
 - c) ha a tanácsadás vagy az értékesítés a lakossági befektető kezdeményezésére történik, a javasolt szerződés vagy ajánlat megkötésének a lakossági befektető által egyértelműen kifejezésre juttatott sürgőssége.

18. cikk

Záró rendelkezések

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2018. január 1-jétől kell alkalmazni.

A 14. cikk (2) bekezdését 2019. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2017. március 8-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

I. MELLÉKLET

MINTADOKUMENTUM A KIEMELT INFORMÁCIÓKAT TARTALMAZÓ DOKUMENTUMHOZ

A lakossági befektetési csomagtermékek, illetve biztosítási alapú befektetési termékek (PRIIP-ek) előállítóinak meg kell felelniük a mintadokumentumban meghatározott szakaszrendnek és címeknek, mindazonáltal a mintadokumentum nem rögzít paramétereket az egyes szakaszok hosszára és az oldaltörések elhelyezkedésére vonatkozóan, és kinyomtatva összességében legfeljebb három A4 méretű oldalt tehet ki.

Kiemelt információkat tartalmazó dokumentum	
Cél	Ez a dokumentum tájékoztatja Önt az erre a befektetési termékre vonatkozó kiemelt információkról. Ez a dokumentum nem marketinganyag. Az információközlést jogszabály írja elő azzal a céllal, hogy az Ön segítségére legyen e termék jellegének, kockázatainak, költségeinek és az azzal elérhető lehetséges nyereségnek és veszteségnek a megértésében, valamint a termék más termékekkel való összehasonlításában.
Termék	[A termék neve][a PRIIP előállítójának neve][ahol alkalmazandó: ISIN vagy UPI][a PRIIP előállítójának weboldala] Hívja a [telefonszám] számot további információkért. [A kiemelt információkat tartalmazó dokumentum tekintetében a PRIIP előállítójának illetékes hatósága][a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum kelte]
	[Figyelmeztetés (esettől függően) Ön olyan terméket készül megvenni, amely összetett, és megértése nehéz lehet.]
Milyen termékről van szó?	
Típus	
Célok	
Megcélzott lakossági befektető	
[Biztosítási szolgáltatások és költségek]	
Milyen kockázatai vannak a terméknek, és mit kaphatok cserébe?	
Kockázati mutató	A kockázat/nyereség profil leírása Összesített kockázati mutató Az összesített kockázati mutató III. mellékletben meghatározott mintadokumentuma és – többek között – a lehetséges maximális veszteségre vonatkozó magyarázatai: elveszíthetem-e a teljes befektetett tőkémet? Én viselem-e a további pénzügyi kötelezettségvállalások vagy kötelezettségek felmerülésének kockázatát? Tartalmaz-e a termék a piaci kockázattal szembeni tőkevédelmet?
Teljesítmény-forgatókönyvek	A teljesítmény-forgatókönyvekre vonatkozóan az V. mellékletben meghatározott mintadokumentumok és magyarázatok, adott esetben a lakossági befektetők által elérhető hozam feltételeire, illetve a kifizetés szerződésbe foglalt korlátaira vonatkozó információk, és arra vonatkozó nyilatkozat, hogy a lakossági befektető lakóhelye szerinti tagállam adózási jogszabályai befolyásolhatják a tényleges kifizetést.

Mi történik, ha [a PRIIP előállítójának neve] nem tud fizetni?

Arra vonatkozó információ, hogy van-e valamilyen garanciarendszer, a garanciavállaló vagy a befektetővédelmi rendszer működtetőjének neve, valamint, hogy melyek a fedezett és nem fedezett kockázatok.

Milyen költségek merülnek fel?

A költségek időbeli alakulása A VII. melléklet szerinti mintadokumentum és magyarázatok.

A költségek összetétele A VII. melléklet szerinti mintadokumentum és magyarázatok. Az egyéb forgalmazási költségekre vonatkozóan adandó tájékoztatás magyarázata.

Meddig tartsam meg a terméket, és hogyan juthatok korábban a pénzemhez?

Ajánlott [kötelező minimális] tartási idő: [x]

Tájékoztatás arról, hogy van-e lehetőség a befektetés lejárat előtti megszüntetésére, mik ennek a feltételei, valamint az esetlegesen alkalmazandó díjak és szankciók. Tájékoztatás a termék lejárat előtti vagy az ajánlott tartási idő vége előtti visszaváltásának következményeiről.

Hogyan tehetek panaszt?**További fontos információk**

II. MELLÉKLET

A KOCKÁZAT BEMUTATÁSÁNAK MÓDSZERE

1. RÉSZ

A piaci kockázatok értékelése

A piaci kockázati mérték meghatározása

1. A piaci kockázat mérése eltérő rendelkezés hiányában a kockáztatott értéknek (value-at-risk, VaR) megfelelő évesített volatilitással történik 97,5 %-os megbízhatósági szinten az ajánlott tartási idő alatt. A VaR a befektetett összeg azon százalékos aránya, amelyet visszatérítenek a lakossági befektetőnek.
2. A PRIIP-et a következő táblázat alapján a piaci kockázati mérték egy megfelelő osztályába kell sorolni:

A piaci kockázati mérték osztálya	VaR-ekvivalens volatilitás (VEV)
1.	< 0,5 %
2.	0,5 %-5,0 %
3.	5,0 %-12 %
4.	12 %-20 %
5.	20 %-30 %
6.	30 %-80 %
7.	> 80 %

A PRIIP kategóriáinak meghatározása a piaci kockázat értékelése céljára

3. A piaci kockázat meghatározása céljából a PRIIP-ek négy kategóriába oszthatók.
4. Az 1. kategóriába tartoznak a következők:
 - a) olyan PRIIP-ek, amelyek esetében a befektetők az általuk befektetett összegnél többet veszíthetnek;
 - b) olyan PRIIP-ek, amelyek a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ I. melléklete C. szakaszának 4–10. pontjában említett kategóriák valamelyikébe tartoznak;
 - c) olyan PRIIP-ek vagy azok alapul szolgáló befektetései, amelyeknek az árazása a havinál kisebb rendszerességgel történik, vagy amelyeknek nincs megfelelő referenciaértéke vagy közelítőértéke, vagy amelyeknek a megfelelő referenciaértékét vagy közelítőértékét a havinál kisebb rendszerességgel árazzák.
5. A 2. kategóriába olyan PRIIP-ek tartoznak, amelyek közvetlenül vagy szintetikus alapon az alapul szolgáló befektetések áraival szembeni nem áttételes kitétséget kínálnak, vagy az alapul szolgáló befektetésekkel szembeni olyan áttételes kitétséget, amely az adott alapul szolgáló befektetések árának konstans többszörösét fizeti, amennyiben a PRIIP-re vonatkozóan rendelkezésre állnak legalább 2 évi historikus napi árak, vagy 4 évi historikus heti árak, vagy 5 évre vonatkozóan a havi árak, vagy amennyiben rendelkezésre állnak megfelelő létező referenciaértékek vagy közelítőértékek, feltéve, hogy az ilyen referenciaértékek vagy közelítőértékek az árelőzmények hosszára és gyakoriságára vonatkozóan ugyanazon kritériumokat teljesítik.
6. A 3. kategóriába olyan PRIIP-ek tartoznak, amelyeknek értéke az alapul szolgáló befektetések árait tükrözi, de nem az adott alapul szolgáló befektetések árának konstans többszöröséeként, amennyiben rendelkezésre állnak az alapul szolgáló eszközök napi árai legalább 2 évre vonatkozóan, vagy 4 évre vonatkozóan a heti árak, vagy 5 évre vonatkozóan a havi árak, vagy amennyiben rendelkezésre állnak megfelelő létező referenciaértékek vagy közelítőértékek, feltéve, hogy az ilyen referenciaértékek vagy közelítőértékek az árelőzmények hosszára és gyakoriságára vonatkozóan ugyanazon kritériumokat teljesítik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

7. A 4. kategóriába olyan PRIIP-ek tartoznak, amelyeknek értéke részben a piacon nem megfigyelt tényezőktől függ, beleértve azokat a biztosítási alapú befektetési termékeket, amelyek a PRIIP előállítója nyereségének egy részét kifizetik a lakossági befektetőknek.

Megfelelő referenciavértékek vagy közelítőértékek használata a PRIIP-ek kategóriáinak meghatározásához

Amennyiben a PRIIP előállítója megfelelő referenciavértékeket vagy közelítőértékeket használ, ezeknek a referenciavértékeknek vagy közelítőértékeknek reprezentatívnak kell lenniük a PRIIP teljesítményét meghatározó eszközök vagy kitettségek tekintetében. A PRIIP előállítójának dokumentálnia kell az ilyen referenciavértékek vagy közelítőértékek használatát.

A piaci kockázati mérték osztályának meghatározása az 1. kategóriájú PRIIP-ek esetében

8. Az 1. kategóriájú PRIIP-ek esetében a piaci kockázati mérték osztálya 7., az e melléklet 4. c) pontjában említett PRIIP-ek kivételével, amelyeknél a piaci kockázati mérték osztálya 6.

A piaci kockázati mérték osztályának meghatározása a 2. kategóriájú PRIIP-ek esetében

9. A VaR kiszámítása a PRIIP, vagy annak referenciavértéke vagy közelítőértéke árának az elmúlt öt év során megfigyelt hozameloszlásának a momentumaiból kiindulva történik. A megfigyelések minimális gyakorisága havi. Amennyiben az árak napi alapon állnak rendelkezésre, a gyakoriság napi. Amennyiben heti alapon rendelkezésre állnak az árak, a gyakoriság heti. Amennyiben havonta kétszeri alapon rendelkezésre állnak az árak, a gyakoriság havonta kétszeri.
10. Amennyiben a napi árakra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre egy 5 éves időszakot lefedően, rövidebb időszakot lehet alkalmazni. A PRIIP, vagy referenciavértéke vagy közelítőértéke árának napi megfigyelése esetén legalább 2 évnél megfigyelt hozamra van szükség. A PRIIP árának heti megfigyelése esetén legalább 4 évnél megfigyelt adatra van szükség. A PRIIP árának havi megfigyelése esetén legalább egy 5 éves időszakot lefedő megfigyelt adatokra van szükség.
11. A egyes időszakok hozamának meghatározása az aktuális időszak végi piaczárási árak az előző időszak végi piaczárási árhoz viszonyított arányának a természetes logaritmusaként történik.
12. A VaR-mértéket a hozamtérben a Cornish-Fisher sorfejtés adja meg a következők szerint:

$$\text{VaR}_{\text{HOZAMTÉR}} = \sigma \sqrt{N} * (-1,96 + 0,474 * \mu_1 / \sqrt{N} - 0,0687 * \mu_2 / N + 0,146 * \mu_1^2 / N) - 0,5 \sigma^2 N$$

ahol N a kereskedési időszakok száma az ajánlott tartási időben; és σ , μ_1 , μ_2 a volatilitás, a ferdeség és a csúcosság, a hozameloszlásból mérve. A volatilitás, ferdeség és csúcosság kiszámítása a hozameloszlás mért momentumaiból történik a következőknek megfelelően:

- a zéró momentum, M_0 , az e melléklet 10. pontja szerinti időszakban tett megfigyelések számát kifejező szám;
- az első momentum, M_1 , a mintában lévő összes megfigyelt hozam számtani közepe;
- a második M_2 , harmadik M_3 és negyedik M_4 momentum meghatározása a standard módon történik:

$$M_2 = \sum_i (r_i - M_1)^2 / M_0,$$

$$M_3 = \sum_i (r_i - M_1)^3 / M_0,$$

$$M_4 = \sum_i (r_i - M_1)^4 / M_0,$$

ahol r_i a hozamtörténet i -edik időszakában mért hozam.

- a volatilitást, σ , a $\sqrt{M_2}$ adja meg.
- a ferdeség, μ_1 , egyenlő M_3 / σ ⁽²⁾.
- a csúcosság, μ_2 , egyenlő M_4 / σ ⁽³⁾ - 3.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2016/1800 végrehajtási rendelete (2016. október 11.) a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a külső hitelminősítő intézetek hitelminősítéseinek objektív hitelminősítési kategóriákba sorolása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról (HL L 275., 2016.10.12., 19. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/61/EU irányelve (2011. június 8.) az alternatív befektetésialap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 174., 2011.7.1., 1. o.).

13. A VEV kiszámítása:

$$VEV = \left\{ \sqrt{(3,842 - 2 * VaR_{HOZAMTÉR}) - 1,96} \right\} / \sqrt{T}$$

ahol T az ajánlott tartási idő hossza években.

14. Az olyan PRIIP-ek esetében, amelyeket olyan befektetési politika vagy stratégia alapján kezelnek, amelyek bizonyos nyereség-célkitűzéseket követnek különböző pénzügyeszköz-osztályokba (például részvényt piacokon és fix hozamú termékek piacán) való rugalmas befektetéseken keresztüli részvétellel, az alkalmazandó VEV meghatározása a következő:

a) amennyiben az e melléklet 10. pontjában említett időszak során nem került sor a befektetési politika módosítására, az alkalmazandó VEV a következő VEV-ek közül a legmagasabb

- i. Az e melléklet 9–13. pontja szerint kiszámított VEV;
- ii. azon pro forma eszközösszetétel hozamának VEV-je, amely a számítás időpontjában megfelel az alap referencia-eszközallokációjának;
- iii. az alap kockázati korlátjával konzisztens VEV, amennyiben van ilyen, és megfelelő.

b) amennyiben a befektetési politikát az e melléklet 10. pontjában említett időszak során módosították, az alkalmazandó VEV az a) pont ii. és iii. alpontjában említett VEV-ek közül a legmagasabb.

15. A PRIIP-et a VEV függvényében kell hozzárendelni a piaci kockázati mérték valamely osztályához, az e melléklet 2. pontjában meghatározottak szerint. Olyan PRIIP esetében, amelyről csak havi árakra vonatkozó adatok állnak rendelkezésre, a piaci kockázati mérték e melléklet 2. pontja szerint hozzárendelt osztályát egy további osztállyal meg kell emelni.

A piaci kockázati mérték osztályának meghatározása a 3. kategóriájú PRIIP-ek esetében

16. Az ártérbeli VaR kiszámítása az ajánlott tartási idő végi PRIIP-értékek eloszlásából történik. Az eloszlást azon ár vagy árak szimulációjával kapjuk meg, amelyek meghatározzák a PRIIP értékét az ajánlott tartási idő végén. A VaR a PRIIP értéke 97,5 %-os megbízhatósági szinten az ajánlott tartási idő végén, a várható kockázatmentes diszkonténnyező használatával az aktuális dátumra diszkontálva az aktuális dátumtól az ajánlott tartási idő végéig.

17. A VEV kiszámítása:

$$VEV = \left\{ \sqrt{(3,842 - 2 * \ln(VaR_{ÁRTÉR})) - 1,96} \right\} / \sqrt{T}$$

ahol T az ajánlott tartási idő hossza években. Csak azokban az esetekben, amelyekben a terméket a szimuláció szerint az ajánlott tartási idő vége előtt visszaváltják vagy törlik, a visszaváltásig vagy törlésig tartó, években kifejezett időszakot kell használni a számításban.

18. A PRIIP-et a VEV függvényében kell hozzárendelni a piaci kockázati mérték valamely osztályához, az e melléklet 2. pontjában meghatározottak szerint. Olyan PRIIP esetében, amelyről csak havi árakra vonatkozó adatok állnak rendelkezésre, a piaci kockázati mérték e melléklet 2. pontja szerint hozzárendelt osztályát egy további osztállyal meg kell emelni.

19. A szimulációk minimális száma 10 000.

20. A szimuláció alapja a PRIIP alapjául szolgáló szerződések árainak vagy árszintjeinek várható eloszlására alkalmazott bootstrap módszer, ezen szerződések megfigyelt hozameloszlásából, helyettesítéssel.

21. Az e melléklet 16–20. pontjában említett szimuláció céljára két típusú piaci megfigyelhető adat járulhat hozzá a PRIIP értékéhez: az azonnali árak (spot prices) (vagy árszintek) és a görbék.

22. Az azonnali (spot) ár (vagy szint) minden szimulációja esetében a PRIIP előállítójának:

- a) ki kell számítani a hozamot az elmúlt 5 év, vagy az e melléklet 6. pontjában említett évek minden megfigyelt időszakára vonatkozóan, az egyes időszakok végén fennálló ár logaritmusát elosztva az előző időszak végi árral;

- b) véletlenszerűen ki kell választania egy megfigyelt időszakot, amely megfelel az ajánlott tartási időn belül az egyes szimulált időszakokra vonatkozóan minden alapul szolgáló szerződés hozamának (ugyanazt a megfigyelt időszakot többször is fel lehet használni ugyanabban a szimulációban);
- c) ki kell számítani minden szerződés hozamát a kiválasztott időszakok hozamainak összegzésével, és e hozam korrigálásával annak biztosítására, hogy a szimulált hozameloszlásból mért várható hozam az ajánlott tartási idő alatti kockázatmentes hozamvárakozásnak feleljen meg. A hozam végső értékének kiszámítása:

$$\text{Hozam} = E [\text{Hozam}_{\text{kockázatmentes}}] - E [\text{Hozam}_{\text{mért}}] - 0,5 \sigma^2 N - \rho \sigma \sigma_{\text{cny}} N$$

ahol:

- a második tényező korrigálja a megfigyelt hozamok számtani közepének hatását;
- a harmadik tényező korrigálja a megfigyelt hozamok varianciájának a hatását;
- az utolsó tényező korrigálja a quanto-hatást, ha a kötés pénzneme eltér az eszköz pénznemétől. A korrekcióhoz hozzájáruló tényezők a következők:
 - ρ az ajánlott tartási idő alatt mért eszközár és releváns devizaárfolyam közötti korreláció;
 - σ az eszköz mért volatilitása;
 - σ_{cny} devizaárfolyam mért volatilitása.

- d) ki kell számítani az egyes alapul szolgáló szerződések árát a hozam exponenciálisával.

23. A görbék esetében főkomponens-analízist kell végezni annak biztosítására, hogy a görbe egyes pontjai mozgásának hosszú időszakra kiterjedő szimulációja konzisztens görbét eredményezzen.

a) A főkomponens-analízis elvégzése a következőkkel történik:

- i. a görbét meghatározó tenorpontok historikus adatainak összegyűjtése az elmúlt 5 év, vagy az e melléklet 6. pontjában említett évek minden egyes kereskedési időszakára vonatkozóan;
- ii. annak biztosítása, hogy minden tenorpont pozitív legyen – amennyiben egy tenorpont negatív, minden tenorpontot el kell mozdítani a legkisebb egész számmal vagy százalékkal, hogy minden tenorpont esetében biztosított legyen a pozitív érték;
- iii. a hozam kiszámítása minden egyes időszak során minden tenorpontra vonatkozóan, az egyes megfigyelt időszakok végi ár/szint és az előző időszak végi ár/szint közötti arány természetes logaritmusát véve;
- iv. az egyes tenorpontoknál megfigyelt hozamok kiigazítása, hogy az eredményezett hozamok számtani közepe minden tenorpont esetében nulla legyen;
- v. a különböző tenorok közötti kovariancia mátrix kiszámítása, a hozamok összegzésével;
- vi. a kovariancia mátrix sajátvektorainak (eigenvector) és sajátértékeinek (eigenvalue) kiszámítása;
- vii. a három legnagyobb sajátértéknek megfelelő sajátvektorok kiválasztása;
- viii. három oszlopból álló mátrix képzése, ahol az első oszlop a legnagyobb sajátértékkel rendelkező sajátvektor; a középső oszlop a második legnagyobb sajátértékkel rendelkező sajátvektor, az utolsó oszlop pedig a harmadik legnagyobb sajátértékkel rendelkező sajátvektor;
- ix. a hozamoknak az előző lépésben kiszámított 3 fő sajátvektorra való vetítése, a iv. pontban kapott NxM hozammátrixnak a viii. pontban kapott Mx3 sajátvektormátrixsal való megszorzásával;
- x. a szimulációban alkalmazandó hozammátrix kiszámítása a ix. pontban kapott eredmények és a viii. pontban kapott sajátvektor-mátrix transzponáltjának megszorzásával. Ezek a szimulációban használandó értékek.

- b) A görbe szimulációját a következőképpen kell elvégezni:
- i. a szimulációbeli időköz egy időszak. Az ajánlott tartási időben minden megfigyelési időszakra véletlenszerűen ki kell választani egy sort a kiszámított hozammátrixból. Az egyes T tenorpontok hozama a T tenorpontnak megfelelő oszlop kiválasztott sorainak összege.
 - ii. az egyes T tenorpontok szimulált rátája a T tenorpont aktuális rátája:
 - a szimulált hozam exponenciálisával szorozva,
 - az összes tenorpont pozitív értékének biztosításához alkalmazott elmozdítással kiigazítva, és
 - úgy kiigazítva, hogy a várható számtani közép illeszkedjen a T tenorpontnál a rátára vonatkozó aktuális várakozásokhoz, az ajánlott tartási idő végén.
24. Azon 3. kategóriába tartozó PRIIP-ek esetében, amelyekre feltétel nélküli tőkevédelem jellemző, a PRIIP előállítója feltételezheti, hogy a VaR 97,5 % megbízhatósági szinten egyenlő a feltétel nélküli tőkevédelem szintjével az ajánlott tartási idő végén, a várható kockázatmentes diszkontírozó használatával az aktuális dátumra diszkontálva.

A piaci kockázati mérték osztályának meghatározása a 4. kategóriájú PRIIP-ek esetében

25. Amennyiben a PRIIP teljesítménye a piacon meg nem figyelt, vagy bizonyos mértékben a PRIIP előállítójának irányítása alatt álló tényezőtől vagy tényezőktől függ, vagy ez az eset áll fenn a PRIIP valamely komponense esetében, a PRIIP előállítójának az ebben a szakaszban leírt módszert kell követnie az adott tényező vagy tényezők figyelembevétele érdekében.
26. A PRIIP teljesítményéhez hozzájáruló különböző PRIIP-komponenseket azonosítani kell abból a célból, hogy azok a komponensek, amelyek nem függenek teljes mértékben vagy részben a piacon meg nem figyelt tényezőtől vagy tényezőktől, az ebben a mellékletben az 1., 2. és 3. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozóan meghatározott releváns módszereknek megfelelő kezelést kapjanak. Minden ilyen komponensre vonatkozóan VEV-et kell kiszámítani.
27. Az olyan PRIIP-komponensnek, amely teljesen vagy részben a piacon meg nem figyelt tényezőtől vagy tényezőktől függ, az említett tényezők jövőbeli hozzájárulására és az adott hozzájárulással kapcsolatosan esetleg fennálló bizonytalanságra vonatkozó releváns várakozások meghatározása tekintetében szilárd és elismert ágazati és szabályozói standardokat kell követnie. Amennyiben a komponens nem teljes mértékben függ egy a piacon meg nem figyelt tényezőtől, bootstrap módszert kell alkalmazni a piaci tényezők figyelembevételére, a 3. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozóan meghatározottak szerint. A PRIIP-komponensre vonatkozó VEV a bootstrap módszer és az említett, a piacon meg nem figyelt tényezők jövőbeli hozzájárulására és az adott hozzájárulással kapcsolatosan esetleg fennálló bizonytalanságra vonatkozó releváns várakozások meghatározására szolgáló szilárd és elismert ágazati és szabályozói standardok kombinációjának az eredménye.
28. A PRIIP általános VEV-értékének kiszámításához az egyes PRIIP-komponensekhez tartozó VEV-eket arányosan súlyozni kell. A komponensek súlyozásakor figyelembe kell venni a termékjellemzőket. Ahol releváns, figyelembe kell venni a piaci kockázatot enyhítő termékalgoritmusokat, valamint a nyereségrészesedésre jogosító komponens sajátosságait.
29. Azon 4. kategóriába tartozó PRIIP-ek esetében, amelyekre feltétel nélküli tőkevédelem jellemző, a PRIIP előállítója feltételezheti, hogy a VaR 97,5 % megbízhatósági szinten egyenlő a feltétel nélküli tőkevédelem szintjével az ajánlott tartási idő végén, a várható kockázatmentes diszkontírozó használatával az aktuális dátumra diszkontálva.

2. RÉSZ

A hitelkockázat értékelésének módszere

I. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

30. A PRIIP-et, vagy annak alapul szolgáló befektetéseit vagy kitétségeit hitelkockázatot tartalmazónak kell tekinteni, amennyiben a PRIIP-nek, vagy alapul szolgáló befektetésének vagy kitétségének a hozama az előállító vagy egy a befektetőnek közvetlen vagy közvetett, releváns kifizetések teljesítésére kötelezett fél hitelképességétől függ. A piaci kockázati mérték 7. osztályához tartozó PRIIP esetében nincs szükség a hitelkockázat értékelésére.
31. Amennyiben egy szervezet egy PRIIP vonatkozásában kötelezettséget vállal arra, hogy a lakossági befektetőnek közvetlenül teljesít kifizetést, a hitelkockázatot a közvetlen kötelezett szervezet tekintetében kell értékelni.

32. Ha egy másik szervezet (a garanciavállaló) feltétel nélkül és visszavonhatatlanul garantálja egy kötelezett vagy egy vagy több közvetett kötelezett minden fizetési kötelezettségét, felhasználható a garanciavállaló hitelkockázati értékelése, ha az kedvezőbb, mint az érintett kötelezett vagy kötelezettek hitelkockázati értékelése.
33. Az olyan PRIIP-ek esetében, amelyek alapul szolgáló befektetéseknek vagy technikáknak vannak kitéve, beleértve azokat a PRIIP-eket, amelyek hitelkockázatot foglalnak magukban, vagy amelyek hitelkockázatot tartalmazó alapul szolgáló befektetéseket eszközölnék, a hitelkockázatot mind a maga a PRIIP által, mind az alapul szolgáló befektetések vagy kitétségek (köztük más PRIIP-ekkel szembeni kitétségek) által tartalmazott hitelkockázat tekintetében értékelni kell az áttekintés elve alapján és szükség esetén lépcsőzetes értékelést kell alkalmazni.
34. Amennyiben csak az alapul szolgáló befektetések vagy kitétségek (köztük más PRIIP-ekkel szembeni kitétségek) szintjén jelenik meg hitelkockázat, a hitelkockázatot nem a PRIIP szintjén kell értékelni, hanem ezen alapul szolgáló befektetések és kitétségek szintjén, az áttekintés elve alapján. Amennyiben a PRIIP egy átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozás (ÁÉKBV) vagy alternatív befektetési alap (ABA), magát az ÁÉKBV-t vagy az ABA-t hitelkockázatot nem tartalmazónak kell tekinteni, viszont az ÁÉKBV vagy ABA alapul szolgáló befektetéseit vagy kitétségeit szükség esetén értékelni kell.
35. Amennyiben a PRIIP több, hitelkockázati kitétséget tartalmazó alapul szolgáló befektetésnek van kitéve, a PRIIP összes eszköze vagy értéke legalább 10 %-ának megfelelő kitétséget jelentő egyes alapul szolgáló befektetések által tartalmazott hitelkockázatot külön kell értékelni.
36. Az alapul szolgáló befektetések vagy a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteknek való kitétség vagy elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében a hitelkockázat értékelése céljából feltételezni kell, hogy nem hordoznak hitelkockázatot. Úgy kell tekinteni, hogy nincs hitelkockázat, amennyiben egy kitétség fedezettel teljes mértékben és megfelelően ellátott, vagy amennyiben a hitelkockázatot tartalmazó fedezet nélküli kitétségek a PRIIP összes eszköze vagy értéke 10 %-ánál kevesebbet tesznek ki.

II. HITELKOCKÁZAT-ÉRTÉKELÉS

A kötelezettek hitelminősítése

37. Amennyiben lehetőség van rá, a PRIIP előállítója előzetesen meghatároz egy vagy több, az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnál (ESMA) az 1060/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁴⁾ összhangban tanúsított vagy nyilvántartásba vett külső hitelminősítő intézetet, amelynek hitelminősítéseire következetesen hivatkozik a hitelkockázat értékelése céljából. Amennyiben több hitelminősítés elérhető ezen szabályozás szerint, a medián minősítést kell használni, páros számú minősítés esetén pedig a két középső érték közül az alacsonyabbat.
38. A PRIIP hitelkockázatának szintjét és minden érintett kötelezettet értékelni kell a következők alapján, értelem-szerűen:
 - a) egy külső hitelminősítő intézet által a PRIIP-hez rendelt hitelminősítés;
 - b) egy külső hitelminősítő intézet által az érintett kötelezethez rendelt hitelminősítés;
 - c) az a) vagy b) vagy mindkét pont szerinti hitelminősítés hiányában az e melléklet 43. pontjában meghatározott alapértelmezett hitelminősítés.

Hitelminősítések hitelminőségi besorolásokhoz való hozzárendelése

39. A külső hitelminősítő intézetek hitelminősítéseinek a hitelminőségi besorolás objektív skálájához való hozzáren- delése az (EU) 2016/1800 bizottsági végrehajtási rendeleten⁽⁵⁾ alapul.
40. Az áttekintés elve alapján értékelt hitelkockázat esetében a hozzárendelt hitelminőségi besorolás megfelel az egyes olyan érintett kötelezettek hitelminőségi besorolása súlyozott átlagának, amelyek esetében hitelminősítés végzésére van szükség, az általuk egyenként képviselt összes eszköz arányában.
41. A lépcsőzetesen értékelt hitelkockázatok esetében minden hitelkockázati kitétséget külön kell értékelni, lépcsőnként, és a hozzárendelt hitelminőségi besorolásnak a legmagasabb hitelminőségi besorolásnak kell lennie, ami úgy értendő, hogy például az 1. hitelminőségi besorolás és a 3. hitelminőségi besorolás közül a 3. a magasabb.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1060/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a hitelminősítő intézetekről (HL L 302., 2009.11.17., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Bizottság (EU) 2016/1800 végrehajtási rendelete (2016. október 11.) a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően a külső hitelminősítő intézetek hitelminősítéseinek objektív hitelminősítési kategóriákba sorolása tekintetében végrehajtás-technikai standardok megállapításáról (HL L 275., 2016.10.12., 19. o.).

42. Az e melléklet 38. pontja szerinti hitelminőségi besorolást a következő táblázatnak megfelelően hozzá kell igazítani a PRIIP lejáratához vagy ajánlott tartási idejéhez, kivéve, ha az adott lejáratot vagy ajánlott tartási időt tükröző hitelminősítést kapott:

Az e melléklet 38. pontja szerinti hitelminőségi besorolás	Kiigazított hitelminőségi besorolás, amennyiben a PRIIP lejárat, vagy – ha a PRIIP nem rendelkezik lejáratral – ajánlott tartási ideje legfeljebb egy év	Kiigazított hitelminőségi besorolás, amennyiben a PRIIP lejárat, vagy – ha a PRIIP nem rendelkezik lejáratral – ajánlott tartási ideje egy évtől legfeljebb tizenkét évig terjed	Kiigazított hitelminőségi besorolás, amennyiben a PRIIP lejárat, vagy – ha a PRIIP nem rendelkezik lejáratral – ajánlott tartási ideje több mint tizenkét év
0.	0.	0.	0.
1.	1.	1.	1.
2.	1.	2.	2.
3.	2.	3.	3.
4.	3.	4.	5.
5.	4.	5.	6.
6.	6.	6.	6.

43. Ha a kötelezett nem rendelkezik külső hitelminősítéssel, az e melléklet 38. pontjában említett alapértelmezett hitelminősítés a következő:

- a) 3. hitelminőségi besorolás, ha a kötelezett hitelintézetként vagy biztosítóként az alkalmazandó uniós jog vagy az uniós jog szerint egyenértékűnek tekintett jogi keret alapján szabályozott, és ha a kötelezett székhelye szerinti tagállam minősítése 3. hitelminőségi besorolás;
- b) 5. hitelminőségi besorolás minden más kötelezett esetében.

III. HITELKOCKÁZATI MÉRTÉK

44. A PRIIP-et hozzá kell rendelni egy hitelkockázati mértékhez egy 1–6. közötti skálán, az e melléklet 45. pontjában meghatározott hozzárendelési táblázat alapján és az e melléklet 46., 47., 48. és 49. pontja szerinti hitelkockázat-enyhítő tényezők, vagy az e rendelet 50. és 51. pontja szerinti hitelkockázat-növelő tényezők alkalmazásával, esettől függően.

45. A hitelminőségi besorolások hitelkockázati mértékhez való hozzárendelésére vonatkozó táblázat:

Kiigazított hitelminőségi besorolás	Hitelkockázati mérték
0.	1.
1.	1.

Kiigazított hitelminőségi besorolás	Hitelkockázati mérték
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6.

46. Akkor rendelhető hozzá 1. hitelkockázati mérték, ha a PRIIP eszközei, vagy a megfelelő fedezet, vagy a PRIIP fizetési kötelezettségeinek fedezetétől szolgáló eszközök megfelelnek a következőknek:
- a lejáratig mindenkor egyenlők a PRIIP befektetői felé fennálló fizetési kötelezettségeivel;
 - azokat harmadik fél elkülönített számlán tartja a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁶⁾, vagy a 2014/91/EU irányelvben ⁽⁷⁾ meghatározott feltételekkel egyenértékű feltételek mellett; valamint
 - azokhoz az alkalmazandó jog szerint semmilyen körülmények között nem férhetnek hozzá az előállító egyéb hitelezői.
47. Akkor rendelhető hozzá 2. hitelkockázati mérték, ha a PRIIP eszközei, vagy a megfelelő fedezet, vagy a PRIIP fizetési kötelezettségeinek fedezetétől szolgáló eszközök megfelelnek a következőknek:
- a lejáratig mindenkor egyenlők a PRIIP befektetői felé fennálló fizetési kötelezettségeivel;
 - számlákon vagy nyilvántartásokban való tartásuk és azonosításuk az alkalmazandó jog alapján történik, beleértve a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ 275. és 276. cikkét; valamint
 - olyanok, hogy a lakossági befektetők követeléseik elsőséget élveznek a PRIIP előállítójának vagy a befektetőnek közvetlen vagy közvetett, releváns kifizetések teljesítésére kötelezett félnek más hitelezőivel szemben.
48. Amennyiben a hitelkockázatot az áttekintés elve alapján vagy lépcsőzetesen kell értékelni, az e melléklet 46. és 47. pontja szerinti enyhítő tényezők alkalmazhatók a hitelkockázat minden egyes mögöttes kötelezett tekintetében történő értékelésekor is.
49. Amennyiben egy PRIIP nem képes teljesíteni az e melléklet 47. pontja szerinti kritériumokat, az e melléklet 45. pontja szerinti hitelkockázati mérték egy osztállyal csökkenthető, amennyiben a lakossági befektetők követeléseik elsőséget élveznek a PRIIP előállítójának vagy egy a befektetőnek közvetlen vagy közvetett, releváns kifizetések teljesítésére kötelezett félnek a közönséges hitelezőivel szemben, a 2014/59/EU irányelv 108. cikkében meghatározottak szerint, amennyiben a kötelezett az eszközök és kötelezettségek megfelelő párosításának biztosítása tekintetében releváns prudenciális szabályok hatálya alá tartozik.
50. Az e melléklet 45. pontja szerinti hitelkockázati mértéket két osztállyal kell növelni, ha a lakossági befektetők követeléseik alárendeltek az elsőséges hitelezők követeléseinek.
51. Az e melléklet 45. pontja szerinti hitelkockázati mértéket három osztállyal kell növelni, ha a PRIIP részét képezi a PRIIP kötelezettje szavatoló tőkéjének az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ 4. cikke (1) bekezdésének 118. pontjában, vagy a 2009/138/EU irányelv 93. cikkében meghatározottak szerint.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/61/EU irányelve (2011. június 8.) az alternatív befektetésialap-kezelőkről, valamint a 2003/41/EK és a 2009/65/EK irányelv, továbbá az 1060/2009/EK és az 1095/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 174., 2011.7.1., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/91/EU irányelve (2014. július 23.) az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 2009/65/EK irányelvnek a letétkezelői funkciók, a javadalmazási politikák és a szankciók tekintetében történő módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 186. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II.) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

3. RÉSZ

A piaci kockázat és a hitelkockázat összesítése az összesített kockázati mutatóban

52. Az általános összesített kockázati mutatót a hitelkockázati és a piaci kockázati mutató osztályainak kombinációja szerint kell hozzárendelni, a következő táblázatnak megfelelően:

A piaci kockázati mérték osztálya (MR) A hitelkockázati mérték osztálya (CR)	MR1	MR2	MR3	MR4	MR5	MR6	MR7
CR1	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
CR2	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
CR3	3.	3.	3.	4.	5.	6.	7.
CR4	5.	5.	5.	5.	5.	6.	7.
CR5	5.	5.	5.	5.	5.	6.	7.
CR6	6.	6.	6.	6.	6.	6.	7.

Az összesített kockázati mutató szempontjából releváns adatok nyomon követése

53. A PRIIP előállítójának nyomon kell követnie a piaci kockázati mérték osztályának kiszámításához releváns piaci adatokat, és ha a piaci kockázati mérték osztálya a piaci kockázati mérték egy másik osztályára változik, a PRIIP előállítójának a piaci kockázati mérték megfelelő osztályát kell a piaci kockázati mérték azon osztályához rendelnie, amelyet a PRIIP az előző négy hónap során a referenciapontok többségéhez illesztett.
54. A PRIIP előállítójának emellett nyomon kell követnie a hitelkockázati mérték kiszámítása szempontjából releváns hitelkockázati kritériumokat, és ha ezen kritériumok alapján a hitelkockázati mérték a hitelkockázati mérték egy másik osztályára változik, a PRIIP-nek a hitelkockázati mérték releváns osztályához kell újra hozzárendelnie a hitelkockázati mértéket.
55. A piaci kockázati mérték osztályának felülvizsgálatát mindig el kell végezni a PRIIP előállítója által a PRIIP befektetési politikája és/vagy stratégiája tekintetében hozott döntést követően. Ilyen körülmények között a piaci kockázati mérték bármely változását a piaci kockázati mérték osztályának új meghatározásaként kell értelmezni, és azt következésképp az adott PRIIP-kategóriára vonatkozó piaci kockázati mérték osztályának meghatározására irányadó általános szabályoknak megfelelően el kell végezni.

4. RÉSZ

Likviditási kockázat

56. Egy PRIIP akkor tekintendő lényegesen releváns likviditási kockázatot tartalmazónak, ha a következő kritériumok valamelyike teljesül:
- a PRIIP-et bevezették másodlagos piacon vagy alternatív likviditási lehetőségben, és nincs az árjegyzők vagy a PRIIP előállítója által kínált lekötött likviditás, így a likviditás kizárólag attól függ, hogy vannak-e vevők és eladók a másodlagos piacon vagy az alternatív likviditási lehetőség keretében, figyelembe véve, hogy egy termék egy adott időpontbeli rendszeres kereskedése nem garantálja ugyanazon termék rendszeres kereskedését bármely egyéb időpontban;
 - az alapul szolgáló befektetés átlagos likviditási profilja jelentős mértékben alacsonyabb, mint a PRIIP rendszeres visszafizetési gyakorisága; ha és amennyiben a PRIIP által kínált likviditás a saját alapul szolgáló eszközeinek felszámolásától függ;
 - a PRIIP előállítójának becslése szerint a lakossági befektető az egyedi piaci feltételektől függően idő vagy költségek tekintetében jelentős nehézségekkel szembesülhet, ha a termék élettartama során kivonja a befektetését.

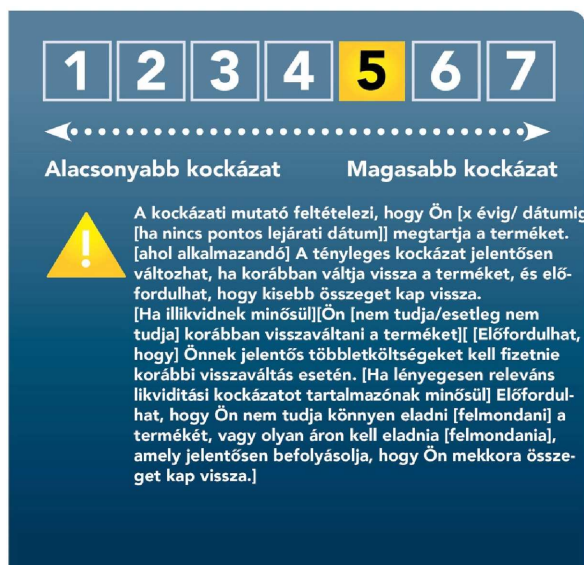
57. Egy PRIIP akkor tekintendő – szerződés szerint vagy azon kívül – illikvidnek, ha a következő kritériumok valamelyike teljesül:
- a) a PRIIP-et nem vezették be másodlagos piacon, és a PRIIP előállítója vagy harmadik fél nem promotál alternatív likviditási lehetőséget, vagy az alternatív likviditási lehetőségre jelentős korlátozó feltételek vonatkoznak, ideértve a korábbi kilépés jelentős szankcióit vagy diszkrecionális visszaváltási árakat, vagy ha nincsenek likviditási megállapodások;
 - b) a PRIIP potenciális korai kilépési vagy visszaváltási lehetőségeket kínál az alkalmazandó lejárat előtt, de ezekre jelentős korlátozó feltételek vonatkoznak, ideértve a korábbi kilépés jelentős szankcionálását vagy a diszkrecionális visszaváltási árakat, vagy ha azok a PRIIP előállítójának előzetes jóváhagyásától és mérlegelési jogkörétől függenek;
 - c) a PRIIP nem kínál potenciális korai kilépési vagy visszaváltási lehetőségeket az alkalmazandó lejárat előtt.
58. A PRIIP minden egyéb esetben likvidnek tekintendő.
-

III. MELLÉKLET

AZ ÖSSZESÍTETT KOCKÁZATI MUTATÓ BEMUTATÁSA

A bemutatás formátuma

1. A PRIIP előállítóinak a lenti formátumot kell alkalmazniuk, amikor az összesített kockázati mutatót bemutatják a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban. A releváns számot a példán látható módon ki kell emelni a PRIIP-re vonatkozó összesített kockázati mutatótól függően.

Az összesített kockázati mutatóra vonatkozó kitöltési útmutató

2. Az összesített kockázati mutatót követő szöveges magyarázatnak röviden be kell mutatnia az összesített kockázati mutató célját és a mögöttes kockázatokat.
3. Közvetlenül az összesített kockázati mutató alatt fel kell tüntetni az ajánlott tartási időt. Emellett a következő esetekben figyelmeztetést kell beilleszteni közvetlenül az összesített kockázati mutató alá:
 - a) ha a PRIIP kockázata eltérő tartási idő esetén jelentősen nagyobbak minősül;
 - b) ha a PRIIP lényegesen releváns likviditási kockázattal rendelkezőnek vagy illikvidnek minősül, független attól, hogy ez szerződéses jellegű vagy nem.
4. Az egyes PRIIP-ekre vonatkozó szöveges magyarázatnak értelemszerűen a következőket kell tartalmaznia:
 - a) figyelmeztetés félkövér betűvel amennyiben:
 - i. a PRIIP az e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említettek szerint árfolyamkockázattal rendelkezőnek minősül (C. elem);
 - ii. a PRIIP az eredeti befektetéshez adandó lehetséges kötelezettséget tartalmaz (D. elem);
 - b) ahol alkalmazandó, a PRIIP szempontjából lényegesen releváns olyan kockázatok magyarázata, amelyeket az összesített kockázati mutató nem tud megfelelően tükrözni (E. elem);
 - c) a következők egyértelműsítése:
 - i. ahol releváns, hogy a PRIIP (részleges) tőkevédelmet foglal magában a piaci kockázat ellen, beleértve a befektetett tőke azon százalékos arányának meghatározását, amely védett (F. elem);
 - ii. ha a piaci kockázat elleni (részleges) tőkevédelem korlátozott, a korlátozás sajátos feltételei (G. elem);
 - iii. ahol releváns, hogy a PRIIP nem foglal magában piaci kockázat elleni tőkevédelmet (H. elem);
 - iv. ahol releváns, hogy a PRIIP nem foglal magában hitelkockázattal szembeni tőkegaranciát (I. elem);
 - v. ha a hitelkockázat elleni védelem korlátozott, a korlátozás sajátos feltételei (J. elem).

5. A több befektetési opciót kínáló PRIIP-ek esetében a PRIIP előállítójának az e melléklet 1. pontjában említett formátumot kell alkalmaznia az összesített kockázati mutató bemutatására, feltüntetve az összes kínált kockázati osztályt a legalacsonyabb kockázati osztálytól a legmagasabb kockázati osztályig.
6. Az olyan származtatott ügyletek esetében, amelyek szabályozott piacon vagy a 600/2014/EU rendelet 28. cikkével összhangban szabályozott piaccal egyenértékűnek tekintett harmadik országbeli piacon kereskedett határidős tőzsdei ügyletek, vételi opciók és eladási opciók, az A., B. és ahol releváns, a H. elemet kell feltüntetni.

Szöveges magyarázatok

7. Az összesített kockázati mutató bemutatása céljára, beleértve e melléklet 4. pontját, a következő szöveges magyarázatokat kell alkalmazni, értelemszerűen:

[A. elem] Az összesített kockázati mutató iránymutatót ad e termék más termékekhez viszonyított kockázati szintjéről. Azt mutatja meg, hogy a termék milyen valószínűséggel fog pénzügyi veszteséget okozni a piacok mozgása miatt vagy azért, mert nem tudjuk Önt kifizetni.

[B. elem] Ezt a terméket a 7 osztály közül a(z) [1./2./3./4./5./6./7.] osztályba soroltuk, amely [1.=„a legalacsonyabb”/2=„alacsony”/3=„közepesen alacsony”/4=„közepesen magas”/5=„közepesen magas”/6=„a második legmagasabb”/7=„a legmagasabb”] kockázati osztály.

[Emellett be kell illeszteni a termék osztályba sorolásának rövid, legfeljebb 300 karakternyi, közérthetően megfogalmazott magyarázatát.]

[Példa a magyarázatra: Ez a jövőbeli teljesítményből eredő potenciális veszteségeket [1=„nagyon alacsony”/2=„alacsony”/3=„közepesen alacsony”/4=„közepesen magas”/5=„közepesen magas”/6=„magas”/7=„nagyon magas”] szintre sorolja, és a rossz piaci feltételek [1, 2= „egyáltalán nem valószínű, hogy”/3=„nem valószínű, hogy”/4=„esetleg”/5=„valószínűleg”/6=„igen valószínű, hogy”] hatással lesznek [azon képességünkre] [X azon képességére], hogy kifizessük [kifizesse] Önt].

[[Ahol alkalmazandó:] C. elem, félkövérrel] Felhívjuk figyelmét az árfolyamkockázatra. A kifizetéseket egy másik pénznemben kapja, így az Ön által kapott végleges hozam a két pénznem közötti átváltási árfolyamtól függ. Ezt a kockázatot a fenti mutató nem veszi figyelembe.

[[Ahol alkalmazandó:] D. elem] Bizonyos körülmények között szükség lehet arra, hogy Ön további fizetéseket teljesítsen a veszteségek fedezése érdekében. (félkövérrel) Az Önnél esetleg felmerülő teljes veszteség jelentősen meghaladhatja a befektetett összeget.

[Ahol alkalmazandó:] [E. elem] [A PRIIP szempontjából lényegesen releváns, az összesített kockázati mutató által nem tartalmazott kockázatok legfeljebb 200 karakternyi magyarázata]

[Ahol alkalmazandó:] [F. elem] [Ön jogosult tőkéjének legalább [beillesztendő %]-át visszakapni. Minden ezt meghaladó összeg, és ezen felüli hozam a jövőbeli piaci teljesítmény függvénye és bizonytalan.]

[Ahol alkalmazandó:] [G. elem] [Mindazonáltal, ez a jövőbeli piaci teljesítménnyel szembeni védelem nem alkalmazandó, ha Ön [..]

— [Korai kilépésre vonatkozó feltételek esetén] [... év/hónap/nap]] előtt visszaváltja a terméket.

— [Ha folyamatos fizetéseket kell teljesíteni] nem teljesíti időben a kifizetéseit.

— [Ha egyéb korlátozások alkalmazandók: közérthetően megfogalmazva, legfeljebb [...] karakterrel magyarázza el ezeket.]

[Ahol alkalmazandó:] [H. elem] [Ez a termék nem foglal magában védelmet a jövőbeli piaci teljesítménnyel szemben, ezért befektetését részben vagy egészében elveszítheti.]

[Ahol alkalmazandó:] [I. elem] [Ha (mi) nem (vagyunk) képes(ek) teljesíteni az Önnek járó kifizetést, Ön elveszítheti a teljes befektetését.]

[Ahol alkalmazandó:] [J. elem] [Mindazonáltal igénybe vehet fogyasztóvédelmi rendszert (lásd a „mi történik, ha nem tudjuk kifizetni Önt” szakaszt). A fenti mutató nem veszi figyelembe ezt a védelmet.]

IV. MELLÉKLET

TELJESÍTMÉNY-FORGATÓKÖNYVEK

A forgatókönyvek száma

1. Az e rendelet szerinti, többféle lehetséges hozamot bemutató négy teljesítmény-forgatókönyv a következő:
 - a) kedvező forgatókönyv;
 - b) mérsékelt forgatókönyv;
 - c) kedvezőtlen forgatókönyv;
 - d) stresszforogatókönyv.
2. A stresszforogatókönyv határozza meg a termék azon jelentős kedvezőtlen hatásait, amelyeket nem fed le az e melléklet 1. c) pontjában említett kedvezőtlen forgatókönyv. A stresszforogatókönyvnek kell bemutatnia a köztes időszakokat, amennyiben ezek az időszakok az e melléklet 1. a)-c) pontja szerinti teljesítmény-forgatókönyvek esetében bemutatásra kerülnének.
3. A biztosítási alapú befektetési termékekre vonatkozó kiegészítő forgatókönyvnek az 1. b) pontban említett mérsékelt forgatókönyvön kell alapulnia, amennyiben a teljesítmény a befektetés hozama tekintetében releváns.

Forgatókönyv-értékek kiszámítása az ajánlott tartási időre vonatkozóan

4. A különböző teljesítmény-forgatókönyvekhez kapcsolódó forgatókönyv-értékeket hasonlóan kell kiszámítani, mint a piaci kockázati mértéket. A forgatókönyvek értékeit az ajánlott tartási időre vonatkozóan kell kiszámítani.
5. A kedvezőtlen forgatókönyv a PRIIP értéke 10 %-nál.
6. A mérsékelt forgatókönyv a PRIIP értéke 50 %-nál.
7. A kedvező forgatókönyv a PRIIP értéke 90 %-nál.
8. A stresszforogatókönyv a PRIIP azon értéke, amely a 2. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozóan az e melléklet 10. és 11. pontjában, a 3. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozóan az e melléklet 12. és 13. pontjában meghatározott módszerből következik.
9. A 2. kategóriájú PRIIP-ek esetében az ajánlott tartási idő végén várható értékek a következők:

(a) A kedvezőtlen forgatókönyv:

$$\text{Exp} [M1 * N + \sigma \sqrt{N} * (-1,28 + 0,107 * \mu_1 / \sqrt{N} + 0,0724 * \mu_2 / N - 0,0611 * \mu_1^2 / N) - 0,5 \sigma^2 N]$$

(b) A mérsékelt forgatókönyv:

$$\text{Exp} [M1 * N - \sigma \mu_1 / 6 - 0,5 \sigma^2 N]$$

(c) A kedvező forgatókönyv:

$$\text{Exp} [M1 * N + \sigma \sqrt{N} * (1,28 + 0,107 * \mu_1 / \sqrt{N} - 0,0724 * \mu_2 / N + 0,0611 * \mu_1^2 / N) - 0,5 \sigma^2 N]$$

ahol N az ajánlott tartási időn belüli kereskedési időszakok száma, és ahol a többi tényezőt a II. melléklet 12. pontja határozza meg.

10. A 2. kategóriájú PRIIP-ek esetében a stresszforogatókönyv számításának lépései a következők:

a) A következő intervallumoknak megfelelő, w hosszúságú részintervallum azonosítása:

	1 év	> 1 év
Napi árák	21	63
Heti árák	8	16
Havi árák	6	12

- b) Minden egyes w hosszúságú részintervallum esetében az rt historikus log-normális hozam azonosítása, ahol $t = t_0, t_1, t_2, \dots, t_N$.
- c) A volatilitás mérése az alábbi képlet alapján $t_i = t_0$ -nál kezdve $t_i = t_{N-w}$ -ig gördülően

$${}^w\sigma_s = \sqrt{\frac{\sum_{t_i}^{t_i+w} (r_{t_i} - {}^{t_i+w}M_1)^2}{M_w}}$$

ahol M_w a részintervallumban történt megfigyelések számát kifejező szám és ${}^{t_i+w}M_1$ a megfelelő részintervallumban az összes historikus log-normális hozam számtani közepe.

- d) 1 éves tartási idő esetén a 99. percentilisnek, a többi tartási idő esetén a 90. percentilisnek megfelelő érték következtetése. Ez az érték a stresszhelyzeti volatilitás ${}^w\sigma_s$.
11. A 2. kategóriájú PRIIP-ek esetében az ajánlott tartási idő végén várható értékek a stresszforgatókönyvnél a következők:

$$\text{Forgatókönyv}_{\text{Stressz}} = e \left[{}^w\sigma_s * \sqrt{N} * \left(z_\alpha + \left[\frac{(z_\alpha^2 - 1)}{6} \right] * \frac{\mu_1}{\sqrt{N}} + \left[\frac{(z_\alpha^3 - 3z_\alpha)}{24} \right] * \frac{\mu_2}{N} - \left[\frac{(2z_\alpha^3 - 5z_\alpha)}{36} \right] * \frac{\mu_1^2}{N} \right) - 0,5 {}^w\sigma_s^2 N \right]$$

ahol z_α a PRIIP megfelelően kiválasztott értéke a szélső percentiliséknél, amely 1 év tartási idő esetében 1 %-nak, a többi tartási idő esetében 5 %-nak felel meg.

12. A 3. kategóriájú PRIIP-ek esetében a következő kiigazításokat kell tenni a kedvező, mérsékelt és kedvezőtlen teljesítmény-forgatókönyvek számításában:
- a) az eszköz vagy eszközök várható hozama a II. melléklet 6. pontja szerint meghatározott időszak során megfigyelt hozam;
- b) a várható teljesítményt az ajánlott tartási idő végén kell kiszámítani, anélkül, hogy a várható kockázatmentes diszkonttényező alkalmazásával diszkontálásra kerülne a várható teljesítmény.
13. A 3. kategóriájú PRIIP-ek esetében a következő kiigazításokat kell tenni a stresszforgatókönyv számításához:
- a) Következtetni kell a ${}^w\sigma_s$ stresszhelyzeti volatilitásra az e melléklet 10. pontjában meghatározott módszer alapján;
- b) Újra kell számítani a r_t historikus hozamokat az alább meghatározott képlet alapján;

$$r_t^{\text{adj}} = r_t * \frac{{}^w\sigma_s}{\sigma_s}$$

- c) Végre kell hajtani a bootstrap módszert az r_t^{adj} -on a II. melléklet 22. pontjában leírtaknak megfelelően;
- d) Ki kell számítani minden szerződés hozamát a kiválasztott időszakok hozamainak összegzésével, és e hozamok korrigálásával annak biztosítására, hogy a szimulált hozameloszlásból mért várható hozam az alábbiaknak felel meg

$$E^* [r_{\text{bootstrapped}}] = -0,5 {}^w\sigma_s^2 N$$

ahol $E^*[r_{\text{bootstrapped}}]$ az új szimulált számtani közép.

14. A 3. kategóriájú PRIIP-ek esetében a stresszforgatókönyv a PRIIP értéke az e melléklet 13. pontjában meghatározott szimulált eloszlás e melléklet 11. pontjában meghatározottak szerinti szélső z_α percentiliséknél.
15. A 4. kategóriájú PRIIP-ek esetében a II. melléklet 27. pontja szerinti módszert kell alkalmazni azon tényezők tekintetében, amelyeket nem figyelnek meg a piacon, szükség esetén a 3. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozó módszerrel kombinálva. A 2. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozóan a melléklet 9–11. pontjában meghatározott vonatkozó módszert és a 3. kategóriájú PRIIP-ekre vonatkozóan e melléklet 12–14. pontjában meghatározott vonatkozó módszert kell alkalmazni a PRIIP releváns összetevőire, amennyiben a PRIIP különböző összetevőket kombinál. A teljesítmény-forgatókönyvek a releváns összetevők súlyozott átlagai. A teljesítményszámítások során figyelembe kell venni a termékjellemzőket és a tőkegaranciákat.
16. A II. melléklet 4. a) pontjában meghatározott, 1. kategóriájú PRIIP-ek esetében, és a II. melléklet 4. b) pontjában meghatározott 1. kategóriájú olyan PRIIP-ek esetében, amelyek nem szabályozott piacon vagy a 600/2014/EU rendelet 28. cikkével összhangban szabályozott piaccal egyenértékűnek tekintett harmadik országbeli piacon kereskedett határidős tőzsdei ügyletek, vételi opciók és eladási opciók, a teljesítmény-forgatókönyveket e melléklet 12–14. pontjának megfelelően kell kiszámítani.

17. Az 1. kategóriájú olyan PRIIP-ek esetében, amelyek szabályozott piacon vagy a 600/2014/EU rendelet 28. cikkével összhangban szabályozott piaccal egyenértékűnek tekintett harmadik országbeli piacon kereskedett határidős tőzsdei ügyletek, vételi opciók és eladási opciók, a teljesítmény-forgatókönyveket kifizetési struktúrára vonatkozó ábra formájában kell bemutatni. Ábrán kell bemutatni a teljesítményt a mögöttes érték különböző szintjeire vonatkozóan, az összes forgatókönyv tekintetében. Az ábra vízszintes tengelye mutatja a mögöttes érték különböző lehetséges árait, a függőleges tengely pedig a mögöttes érték különböző árainál jelentkező nyereséget vagy veszteséget. Az ábrának a mögöttes érték minden egyes ára tekintetében be kell mutatnia az abból eredő nyereséget vagy veszteséget, valamint hogy a mögöttes érték mely árainál lesz nulla a nyereség vagy veszteség.
18. A II. melléklet 4. c) pontjában meghatározott 1. kategóriájú PRIIP-ek esetében az e melléklet 1. a)–c) pontjában meghatározott teljesítmény-forgatókönyvek ajánlott tartási idő végén várható értékeinek észszerű és konzervatív legjobb becslését kell megadni.

A kiválasztott és bemutatott forgatókönyveknek összhangban kell lenniük a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban szereplő többi információval, és ki kell egészíteniük azokat, beleértve a PRIIP átfogó kockázati profilját. A PRIIP előállítójának biztosítania kell a forgatókönyvek és a belső termékirányítási következtetések összhangját, beleértve többek között a PRIIP előállítója által a PRIIP vonatkozásában végrehajtott stresszteszteteket, valamint a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban foglalt többi információ előállítására céljából felhasznált adatokat és elemzéseket.

A forgatókönyveket úgy kell kiválasztani, hogy kiegyensúlyozottan mutassák be a termék lehetséges kimeneteleit kedvező és kedvezőtlen feltételek mellett egyaránt, de csak észszerűen várható forgatókönyveket szabad bemutatni. A forgatókönyvek nem választhatók úgy ki, hogy indokolatlanul előtérbe helyezték a kedvező kimeneteket a kedvezőtlenek rovására.

Várható értékek kiszámítása a köztes tartási időkre vonatkozóan

19. Az 1 és 3 év közötti ajánlott tartási idővel rendelkező PRIIP-ek esetében a teljesítményt két különböző tartási időre kell megadni: az első év végén és az ajánlott tartási idő végén.
20. A 3 éves vagy annál hosszabb ajánlott tartási idővel rendelkező PRIIP-ek esetében a teljesítményt három különböző tartási időre kell megadni: az első év végén, az ajánlott tartási idő felének elteltével, a legközelebbi év végére felfelé kerekítve, valamint az ajánlott tartási idő végén.
21. Az 1 éves vagy annál rövidebb ajánlott tartási idővel rendelkező PRIIP-ek esetében nem kell köztes tartási időre vonatkozó teljesítmény-forgatókönyveket bemutatni.
22. A 2. kategóriájú PRIIP-ek esetében a köztes időszakokra vonatkozóan bemutatandó értékeket az e melléklet 9–11. pontjában szereplő képletekkel kell kiszámítani, ahol N a köztes időszak kezdő dátumától a végéig előforduló kereskedési időszakok száma.
23. Az 1. kategóriájú PRIIP-ek és a 4. kategóriájú PRIIP-ek esetében a köztes időszakokra vonatkozóan bemutatandó értékeket a PRIIP előállítójának olyan módon kell megbecsülnie, amely összhangban van az ajánlott tartási idő végén végrehajtott becsléssel. E célból a PRIIP értékének az egyes köztes időszakok kezdetén történő becsléséhez használt módszernek ugyanazt az értéket kell eredményeznie a teljes ajánlott tartási időre vonatkozóan, mint amelyet az e melléklet 16., illetve 15. pontjában előírt módszer eredményez.
24. A 3. kategóriájú PRIIP-ek esetében az ajánlott tartási idő vége előtt egy köztes időszakra vonatkozó kedvező, mérsékelt, kedvezőtlen és stresszforgatókönyvek létrehozásához az előállítónak három alapul szolgáló szimulációt kell kiválasztania a II. melléklet 16–24. pontjában említettek szerint a piaci kockázati mérték kiszámításához használtak közül, valamint egy, a melléklet 13. pontjában említett alapul szolgáló szimulációt, kizárólag az alapul szolgáló szintek alapján és oly módon, hogy a PRIIP-ek adott köztes időszakra vonatkozó szimulált értéke valószínűsíthetően összhangban legyen a releváns forgatókönyvvel.
 - a) Az egyetlen alapul szolgáló eszközzel rendelkező, olyan 3. kategóriájú PRIIP esetében, amely értéke ismert az alapul szolgáló szint növekvő függvénye, a köztes időszakra vonatkozó kedvező, mérsékelt, kedvezőtlen és stresszforgatókönyvek létrehozásához az előállítónak három alapul szolgáló szimulációt kell kiválasztania a II. melléklet 16–24. pontjában említettek szerint a piaci kockázati mérték kiszámításához használtak közül, valamint egy, a melléklet 13. pontjában említett alapul szolgáló szimulációt, amelyek a kedvező forgatókönyv esetében a 90 %-os szinthez, a mérsékelt forgatókönyv esetében az 50 %-os szinthez, a kedvezőtlen forgatókönyv esetében a 10 %-os szinthez, illetve a stresszforgatókönyv esetében 1 éves tartási időnél 1 %-nak, a többi tartási időnél 5 %-nak megfelelő percentilis-szinthez vezetnek.

- b) Az egyetlen alapul szolgáló eszközzel rendelkező, olyan 3. kategóriájú PRIIP esetében, amely értéke ismerten az alapul szolgáló szint csökkenő függvénye, a köztes időszakra vonatkozó kedvező, mérsékelt, kedvezőtlen és stresszforgatókönyvek létrehozásához az előállítónak három alapul szolgáló szimulációt kell kiválasztania a II. melléklet 16–24. pontjában említettek szerint a piaci kockázati mérték kiszámításához használtak közül, valamint egy, a melléklet 13. pontjában említett alapul szolgáló szimulációt, amelyek a kedvező forgatókönyv esetében a 90 %-os szinthez, a mérsékelt forgatókönyv esetében az 50 %-os szinthez, a kedvezőtlen forgatókönyv esetében a 10 %-os szinthez, illetve a stresszforgatókönyv esetében 1 éves tartási időnél 1 %-nak, a többi tartási időnél 5 %-nak megfelelő percentilis-szinthez vezetnek.
- c) Az a) és b) pontban említettektől eltérő 3. kategóriájú PRIIP-ek esetében a köztes időszakra vonatkozó kedvező, mérsékelt, kedvezőtlen és stresszforgatókönyvek létrehozásához az előállítónak a PRIIP 90 %-os, 50 %-os és 10 %-os percentilis-szintjével, valamint 1 éves tartási időnél 1 %-nak, a többi tartási időnél 5 %-nak megfelelő percentilis-szintjével összhangban lévő mögöttes értékeket kell kiválasztania, és ezeket az értékeket kell a PRIIP értékének meghatározására szolgáló szimuláció kezdőértékeként használni.
25. Az 1. kategóriájú olyan PRIIP-ek esetében, amelyek szabályozott piacon vagy a 600/2014/EU rendelet 28. cikkével összhangban szabályozott piaccal egyenértékűnek tekintett harmadik országbeli piacon kereskedett határidős tőzsdei ügyletek, vételi opciók és eladási opciók, nem kell köztes tartási időre vonatkozó teljesítmény-forgatókönyveket bemutatni.
26. A köztes időszakokra vonatkozó kedvező, mérsékelt és kedvezőtlen forgatókönyv esetében a PRIIP értékének különböző percentiliseknél való leolvasásához használt eloszlás becslésének összhangban kell lennie a PRIIP értékét meghatározó összes piaci eszköz elmúlt 5 év során megfigyelt hozamával és volatilitásával. A köztes időszakokra vonatkozó stresszforgatókönyv esetében a PRIIP értékének különböző percentiliseknél való leolvasásához használt eloszlás becslésének összhangban kell lennie a PRIIP értékét meghatározó összes piaci eszköz 11. és 13. pontban meghatározott szimulált eloszlásával.
27. A kedvezőtlen forgatókönyv a PRIIP értékének becslése a köztes időszak kezdetén a 10. percentilissel összhangban.
28. A mérsékelt forgatókönyv a PRIIP értékének becslése a köztes időszak kezdetén az 50. percentilissel összhangban.
29. A kedvező forgatókönyv a PRIIP értékének becslése a köztes időszak kezdetén a 90. percentilissel összhangban.
30. A stresszforgatókönyv a PRIIP értékének becslése a köztes időszak kezdetén a 13. pontban meghatározott szimulált eloszlás 1 év tartási időnél 1 %-ának, a többi tartási időnél pedig 5 %-ának megfelelő percentilis-szintjével összhangban.

Általános követelmények

31. A PRIIP teljesítményét a bemutatott forgatókönyv és tartási idő tekintetében a VI. mellékletnek megfelelően minden alkalmazandó költség nélkül kell kiszámítani.
32. A teljesítményt pénzegységben kell megjeleníteni. Az alkalmazott összegeknek összhangban kell lenniük a VI. melléklet 90. pontjában említett összegekkel.
33. A teljesítményt emellett százalékban kifejezve is meg kell jeleníteni, a befektetés éves átlagos hozamaként. Ezt a számadatot a nettó teljesítmény számlálóként, és a kezdeti befektetett összeg vagy fizetett ár nevezőként való figyelembevételével kell kiszámítani.

Azon PRIIP-ek esetében, ahol nincs kezdeti befektetés vagy fizetett ár, például futures-szerződések vagy swapügyletek esetén, a százalékot a szerződés névleges értékének figyelembevételével kell kiszámítani, és lábjegyzetben kell elmagyarázni a számítást.

34. Biztosítási alapú befektetési termék esetében a következő alkalmazandó a fent, többek között a 15. pontban említett módszerek mellett, a befektetéshez kapcsolódó teljesítmény-forgatókönyvek kiszámításakor:

- a) figyelembe kell venni a jövőbeli nyereségrészesedést;
- b) a jövőbeli nyereségrészesedésre vonatkozó feltételezéseknek összhangban kell lenniük az alapul szolgáló eszközök hozamának éves rátáira vonatkozó feltételezésekkel;

- c) az arra vonatkozó feltételezéseknek, hogy a jövőbeli nyereség hogyan oszlik meg a PRIIP előállítója és a lakossági befektető között, valamint a jövőbeli nyereségrészesedésekre vonatkozó egyéb feltételezéseknek valószerűnek és a PRIIP előállítója aktuális üzleti gyakorlatával és üzleti stratégiájával összhangban lévőnek kell lenniük. Amennyiben elegendő bizonyíték támasztja alá azt, hogy a vállalkozás meg fogja változtatni gyakorlatait vagy stratégiáját, a jövőbeli nyereségrészesedésre vonatkozó feltételeknek összhangban kell lenniük a megváltozott gyakorlatokkal vagy stratégiával. A 2009/138/EK irányelv hatályába tartozó életbiztosítók esetében ezeknek a feltételezéseknek összhangban kell lenniük a jövőbeli vezetői intézkedésekre vonatkozó feltételezésekkel, amelyeket a Szolvencia II. szerinti mérlegben a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez alkalmaznak;
- d) amennyiben a teljesítmény egy összetevője diszkrecionális alapon fizetendő nyereségrészesedéshez kapcsolódik, ezt az összetevőt kizárólag a kedvező teljesítmény-forgatókönyvekben kell feltételezni;
- e) a teljesítmény-forgatókönyveket az e melléklet 32. pontjában meghatározott befektetett összegek alapján kell kiszámítani.
-

V. MELLÉKLET

A TELJESÍTMÉNY-FORGATÓKÖNYVEK BEMUTATÁSÁNAK MÓDSZERE

1. RÉSZ

Általános bemutatási előírások

1. A teljesítmény-forgatókönyveket helytállóan, pontosan, egyértelműen, és nem megtévesztő módon kell bemutatni, úgy, hogy azokat az átlagos lakossági befektető valószínűsíthetően megértse.
2. Amennyiben a teljesítmény-forgatókönyveket csak lejáratkor vagy az ajánlott tartási idő végén lehet bemutatni, mint például a IV. melléklet 21. pontjában említett PRIIP-ek esetében, ezt egyértelműen el kell magyarázni az e melléklet 2. részében az E. elemnél meghatározott szöveges magyarázatban.
3. Minden esetben meg kell jeleníteni az e melléklet 2. részében az A., B., C., D. és F. elemnél meghatározott szöveges magyarázatokat, kivéve a IV. melléklet 17. pontjában említett 1. kategóriájú PRIIP-ek esetében, ahol a G–K. elemnél meghatározott szöveges magyarázatokat kell használni.

2. RÉSZ

A teljesítmény-forgatókönyvek bemutatása

A IV. melléklet 17. pontjában említett 1. kategóriájú PRIIP-ek kivételével a PRIIP-előállítóknak minden PRIIP esetében az alábbi formátumokban kell bemutatniuk a teljesítmény-forgatókönyveket, attól függően, hogy a PRIIP egyszeri befektetés vagy díj, vagy rendszeres fizetést vagy díjat magában foglaló PRIIP. A köztes időszakok eltérőek lehetnek az ajánlott tartási idő hosszától függően. A biztosítási alapú befektetési termékek esetében plusz sorok szerepelnek a biztosítási szolgáltatásokra vonatkozó forgatókönyv tekintetében, beleértve a kumulatív biometrikus kockázati díjat a rendszeres díjat magában foglaló biztosítási alapú befektetési termék esetében. Az ehhez a forgatókönyvhöz kapcsolódó hozamokat kizárólag abszolút értékben lehet bemutatni.

A. mintadokumentum: Egyszeri befektetés és/vagy egyszeri díjfizetés.

Egyszer fizetett befektetés

Befektetés ☐		1 év	[3] év	[5] év (Ajánlott tartási idő)
Stresszforogatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvezőtlen forogatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Mérsékelt forogatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvező forogatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐

Egyszeri díjfizetés

Befektetés ☐		1 év	[3] év	[5] év (Ajánlott tartási idő)
Biztosítási díj ☐				
[Túlélési] forgatókönyvek				
Stresszforgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvezőtlen forgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Mérsékelt forgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvező forgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
[Haláleseti] forgatókönyv				
[Biztosított esemény]	Ezt az összeget kaphatják vissza a kedvezményezettjei a költségek levonása után	☐	☐	☐

B. mintadokumentum: rendszeres befektetések és/vagy díjfizetés

Rendszeresen fizetett befektetések

Befektetés ☐		1 év	[3] év	[5] év (Ajánlott tartási idő)
Forgatókönyvek				
Stresszforgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvezőtlen forgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Mérsékelt forgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvező forgatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Felhalmozott befektetett összeg		☐	☐	☐

Rendszeres díjfizetés

Befektetés ☐		1 év	[3] év	[5] év (Ajánlott tartási idő)
[Túlélési] forgatókönyvek				
Stresszforatókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam			
MéKedvezőtlen foratókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam			
Mérsékelt foratókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Kedvező foratókönyv	Ezt az összeget kaphatja vissza a költségek levonása után	☐	☐	☐
	a költségek levonása után	☐	☐	☐
	Éves átlagos hozam	☐	☐	☐
Felhalmozott befektetett összeg		☐	☐	☐
[Haláleseti] forgatókönyv				
[Biztosított esemény]	Ezt az összeget kaphatják vissza a kedvezményezettjei a költségek levonása után	☐	☐	☐
Felhalmozott biztosítási díj		☐	☐	☐

Teljtmény-forgatókönyvek

[A. elem] Ez a(z) [táblázat/ábra] bemutatja, hogy mennyi pénzt kaphat vissza a következő [ajánlott tartási idő] évben, különböző forgatókönyvek szerint, feltételezve, hogy [évente] [...] EUR-t fektet be.

[B. elem] A bemutatott forgatókönyvek szemléltetik, hogy befektetése hogyan teljesíthet. Összehasonlíthatja őket más termékek forgatókönyveivel.

[C. elem] A bemutatott forgatókönyvek a jövőbeli teljesítmény múltbeli, a befektetés értékének változására vonatkozó tényeken alapuló becslését jelentik, és nem szolgálnak pontos mutatóként. Az Ön által kapott összeg a piac teljesítményétől és attól függően változik, hogy Ön meddig tartja meg a befektetést/terméket.

[D. elem] A stresszforatókönyv bemutatja, hogy szélsőséges piaci körülmények esetén mekkora összeget kaphat vissza, és nem veszi figyelembe azt az esetet, amikor nem vagyunk képesek Önt kifizetni.

[Ahol alkalmazandó][E. elem] Ezt a terméket nem lehet [könnyen] visszaváltani. Ezért nehéz megbecsülni, hogy mekkora összeget kapna vissza, ha [az ajánlott tartási idő vége/lejárata] előtt visszaváltja azt. Ön vagy nem fogja tudni korábban visszaváltani a terméket, vagy a visszaváltás magas költségekkel vagy nagy veszteséggel jár az Ön számára.

[F. elem] A bemutatott számadatok magukban foglalják magának a terméknek az összes költségét, [ahol alkalmazandó]: [de előfordulhat, hogy nem tartalmazzák az összes olyan költséget, amelyet Ön a tanácsadójának vagy forgalmazójának fizet][és tartalmazzák az Ön tanácsadójának vagy forgalmazójának a költségeit]. A számadatok nem veszik figyelembe az Ön személyes adóügyi helyzetét, amely szintén befolyásolhatja az Ön által visszakapott összeg nagyságát.

[G. elem] Ez az ábra szemlélteti, hogy befektetése hogyan teljesíthet. Összehasonlíthatja más származtatott termékek kifizetési ábráival.

[H. elem] A bemutatott ábra egy sor lehetséges kimenetelt ad meg, és nem jelöli meg pontosan, hogy mekkora összeget kaphat vissza. Az Ön által kapott összeg az alapul szolgáló eszköz alakulásától függően változik. Az ábra megmutatja, hogy az alapul szolgáló eszköz egyes értékeinél mennyi lenne a termék nyeresége vagy vesztesége. A vízszintes tengely mutatja az alapul szolgáló eszköznek a lejárata napján lehetséges különböző árait, a függőleges tengely pedig a nyereség vagy veszteség.

[I. elem] E termék megvásárlása azt feltételezi, hogy Ön a mögöttes ár [növekedésére/csökkenésére] számít.

[J. elem] Ön maximális veszteségként elveszítheti a teljes befektetését (kifizetett díjat).

[K. elem] A bemutatott számadatok magukban foglalják magának a terméknek az összes költségét, de előfordulhat, hogy nem tartalmazzák az összes olyan költséget, amelyet Ön a tanácsadójának vagy forgalmazójának fizet. A számadatok nem veszik figyelembe az Ön személyes adóügyi helyzetét, amely szintén befolyásolhatja az Ön által visszakapott összeg nagyságát.

VI. MELLÉKLET

A KÖLTSÉGEK KISZÁMÍTÁSÁNAK MÓDSZERE

1. RÉSZ

A költségek felsorolása

I. A BEFEKTETÉSI ALAPOK (ABA ÉS ÁÉKBV) KÖLTSÉGEINEK FELSOROLÁSA

Közzéteendő költségek*Egyszeri költségek*

1. Egyszeri költség az olyan belépési vagy kilépési költség, amelyet vagy:
 - a) közvetlenül a lakossági befektető fizet; vagy
 - b) levonnak a lakossági befektető által kapott vagy neki járó valamely kifizetésből.
2. Az egyszeri költségek olyan költségek, amelyeket a lakossági befektető visel, és amelyeket nem vonnak le az ABA vagy ÁÉKBV eszközeiből.
3. Az egyszeri költségek magukban foglalják – de nem kizárólagosan – az előzetes kezdeti költségek következő típusait, amelyeket figyelembe kell venni a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közzéteendő költségösszegben:
 - a) forgalmazási díj, amennyiben az alapkezelő társaság ismeri az összeget. Ha az alapkezelő társaság nem ismeri a tényleges összeget, az adott PRIIP lehetséges ismert forgalmazási költségei közül a legmagasabbat kell megjeleníteni;
 - b) létesítési költségek (előzetes rész);
 - c) marketingköltségek (előzetes rész);
 - d) jegyzési díj az adókkal együtt.

Ismétlődő költségek

4. Az ismétlődő költségek az ABA vagy ÁÉKBV eszközeiből levont kifizetések, és a következőkre terjednek ki:
 - a) a műveleteik során szükségszerűen felmerülő kiadások;
 - b) az ABA-hoz vagy ÁÉKBV-hoz kapcsolódó vagy nekik szolgáltatásokat nyújtó feleknek tett kifizetések, beleértve a javadalmazást;
 - c) ügyleti költségek.
5. Az ismétlődő költségek magukban foglalják – de nem kizárólagosan – az ABA vagy ÁÉKBV eszközeiből levont költségek következő típusait, és ezeket figyelembe kell venni a kiemelt információkat tartalmazó dokumentumban közzéteendő költségösszegben:
 - a) a következő személyek felé teljesített minden kifizetés, beleértve a következő személyek közül azokat, akiket valamely funkcióval megbíztak:
 - i. az alap alapkezelő társasága;
 - ii. befektetési társaság esetén az alap igazgatói;
 - iii. a letéteményes;
 - iv. a letétkézelő;
 - v. befektetési tanácsadók;
 - b) a fentiek bármelyikének kiszervezett szolgáltatást nyújtó személyeknek teljesített kifizetések, beleértve a következőket:
 - i. értékelési szolgáltatások és az alap számvitelével kapcsolatos szolgáltatások nyújtói;
 - ii. részvényesi szolgáltatások nyújtói, például transzferügynökök és bróker-üzletkötők, akik az alap részvényeinek bejegyzett tulajdonosai és alszámla-szolgáltatásokat nyújtanak a szóban forgó részvények tényleges tulajdonosainak;

- iii. fedezetkezelési szolgáltatások nyújtói;
 - iv. kiemelt brókerszolgáltatások nyújtói;
 - v. értékpapír-kölcsönzési ügynökök;
 - vi. vagyonkezelési és hasonló szolgáltatások nyújtói;
- c) nyilvántartásba-vételi díjak, listázási díjak, szabályozási díjak és hasonló díjak, beleértve az engedélyezési díjakat;
 - d) a nyereségek és veszteségek specifikus kezelésére tartalékolt díjak;
 - e) könyvvizsgálói díjak;
 - f) jogi és szakmai tanácsadók felé teljesített kifizetések;
 - g) forgalmazási vagy marketingköltségek, amennyiben az alapkezelő társaság ismeri az összeget. Ha az alapkezelő társaság nem ismeri a tényleges összeget, az adott PRIIP lehetséges ismert forgalmazási költségei közül a legmagasabbat kell megjeleníteni;
 - h) (kapcsolt felek által nyújtott) hitel felvételéhez kapcsolódó finanszírozási költségek;
 - i) harmadik fél garanciavállaló által nyújtott tőkegarancia költségei;
 - j) harmadik feleknek olyan költségek fedezésére teljesített kifizetések, amelyek szükségszerűen felmerülnek az alap portfóliójában lévő eszközök megszerzésével vagy elidegenítésével kapcsolatban (beleértve az e melléklet 7–23. pontjában említett ügyleti költségeket);
 - k) az alapkezelő társaság vagy valamely kapcsolódó személy által a kereskedési megbízások bevitelért cserében kapott áruk vagy szolgáltatások értéke;
 - l) ha egy alap az eszközeit ÁÉKBV-ba vagy ABA-ba fekteti, összesített költségmutatójának figyelembe kell vennie az ÁÉKBV-nál vagy ABA-nál felmerült költségeket. A következőket kell bevonni a számításba:
 - i. ha az alapul szolgáló eszköz ÁÉKBV vagy ABA, a rendelkezésre álló legfrissebb összesített költségmutatóját kell használni; ez lehet az ÁÉKBV vagy ABA, vagy működtetője vagy alapkezelő társasága által közzétett számadat, vagy egy megbízható harmadik fél forrás által kiszámított számadat, ha ez naprakészebb, mint a közzétett adat;
 - ii. az összesített költségmutató csökkenthető, amennyiben fennáll egy olyan megállapodás (és amennyiben az még nem tükröződik az alap eredménykimutatásában), hogy a befektető alap kedvezményt vagy díj-továbbengedményezést kap az alapul szolgáló ABA-tól vagy ÁÉKBV-tól;
 - iii. ha a befektetési jegyek megszerzése vagy elidegenítése nem az ÁÉKBV vagy ABA közepárán történik, az ügyleti ár és a középár különbözetének értékét ügyleti költségként kell figyelembe venni, amennyiben ezt nem foglalja magában az összesített költségmutató;
 - m) ha egy alap ÁÉKBV-tól vagy ABA-tól eltérő PRIIP-be fektet, összesített költségmutatójának figyelembe kell vennie az alapul szolgáló PRIIP-nél felmerült költségeket. A következőket kell bevonni a számításba:
 - i. az alapul szolgáló PRIIP rendelkezésre álló legfrissebb összesített költségmutatóját be kell vonni a számításba;
 - ii. az összesített költségmutató csökkenthető, amennyiben fennáll egy olyan megállapodás (és amennyiben az még nem tükröződik az alap eredménykimutatásában), hogy a befektető alap kedvezményt vagy díj-továbbengedményezést kap az alapul szolgáló PRIIP-től;
 - iii. olyan esetben, amikor a befektetési jegyek megszerzése vagy elidegenítése nem az alapul szolgáló PRIIP közepárán történik, az ügyleti ár és a középár különbözetének értékét ügyleti költségként kell figyelembe venni, amennyiben ezt nem foglalja magában az összesített költségmutató;
 - n) ha egy alap PRIIP-től eltérő befektetési termékbe fektet be, összesített költségmutatójának figyelembe kell vennie az alapul szolgáló befektetési termékénél felmerült költségeket. A PRIIP előállítójának vagy olyan közzétett információt kell felhasználnia, amely az összesített költségmutató észszerű helyettesítője, vagy egyéb esetben meg kell adnia maximális szintjének legjobb becslését, a befektetési termék aktuális tájékoztatójának, valamint a közzétett legfrissebb jelentésének és beszámolójának vizsgálatá alapján;

- o) működési költségek (vagy javadalmazás) egy harmadik féllel kötött díjmegosztási megállapodás alapján, amennyiben ezeket még nem foglalja magában egy fent említett, másik költségtípus;
- p) a hatékony portfóliókezelési technikákból eredő nyereség, ha nem fizetik be a portfólióba;
- q) az e melléklet II. szakaszában, főként e melléklet 36–46. pontjában említettek szerint a strukturált alapoknál felmerülő implicit költségek;
- r) az alapok portfóliójában tartott részvényekből eredő osztalékok, ha az osztalékok nem az alapba folynak be.

Járulékos költségek

6. A járulékos költségek következő típusait kell figyelembe venni a közzeendő összegben:
- a) az alapkezelő társaságnak vagy befektetési tanácsadóknak fizetendő, teljesítményhez kapcsolódó díj, beleértve az e melléklet 24. pontjában említett teljesítménydíjakat;
 - b) az e melléklet 25. pontjában említett nyereségrészesedés.

A befektetési alapok specifikus költségtípusainak kiszámítása

Ügyleti költségek

7. Az ügyleti költségeket évesített alapon kell kiszámítani, a PRIIP-nél az előző három év során felmerült ügyleti költségek átlaga alapján. Amennyiben a PRIIP kevesebb, mint három éve működik, az ügyleti költségeket az e melléklet 21. pontjában meghatározott módszer használatával kell kiszámítani.
8. A PRIIP összesített ügyleti költségeit az e melléklet 9–23. pontjával összhangban a PRIIP által a meghatározott időszakban végrehajtott minden egyedi ügyletre vonatkozóan kiszámított ügyleti költségek összegeként kell kiszámítani, a PRIIP alappénzmemében. Ezt az összeget a PRIIP ugyanazon időszakbeli nettó eszközeinek átlagával elosztva százalékos aránnyá kell alakítani.
9. A PRIIP-nél az előző három év során felmerült ügyleti költségek kiszámításakor a tényleges ügyleti költségeket az e melléklet 12–18. pontjában leírt módszer alkalmazásával kell kiszámítani a következő eszközökbe való befektetés esetén:
- a) a 2007/16/EK bizottsági irányelv ⁽¹⁾ 2. cikkében meghatározott átruházható értékpapírok;
 - b) egyéb eszközök, amelyeknél gyakori lehetőség adódik azoknak a piaci szereplők számára nyilvánosan hozzáférhető, piaci árnak minősülő vagy a kibocsátótól független értékmeghatározási rendszer által közzétett vagy megerősített árfolyamokon történő eladására, visszaváltására vagy egyéb realizálására.
10. Az ügyleti költségeknek az e melléklet lenti 19–20. pontjában leírt módszer használatával történő becslését kell használni az egyéb instrumentumokba vagy eszközökbe történő befektetések esetében.

Felhígulás elleni mechanizmusok kezelése

11. Amennyiben a PRIIP olyan árazási mechanizmussal rendelkezik, amely ellensúlyozza a magában a PRIIP-ben történő ügyletekből eredő hígulási hatást, a felhígulás elleni mechanizmusokból a PRIIP aktuális tulajdonosaihoz befolyó haszon összege levonható a PRIIP-en belül felmerült ügyleti költségekből, a következő módszer alkalmazásával:
- a) a PRIIP-en belüli ügylettel kapcsolatos, a PRIIP-nek fizetett felhígulás elleni védelem díja vagy egyéb fizetés monetáris összege levonható a teljes ügyleti költségekből;
 - b) a középártól eltérő áron való befektetési jegy-kibocsátásból (vagy a PRIIP-be való befektetés más módon történő lehetővé tételéből), vagy a középártól eltérő áron való befektetési jegy-törlesztésből (vagy az eszközök PRIIP-ből való visszaváltásának más módon történő lehetővé tételéből) a PRIIP-nél felmerülő hasznot, feltéve, hogy azt maga a PRIIP kapja, a következőképpen kell kiszámítani, és levonható a teljes ügyleti költségekből:
 - i. a kibocsátott befektetési jegyek ára és a középár különbözete szorozva a kibocsátott befektetési jegyek nettó számával;
 - ii. a törölt befektetési jegyek ára és a középár különbözete szorozva a törölt befektetési jegyek nettó számával.

⁽¹⁾ A Bizottság 2007/16/EK irányelve (2007. március 19.) az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 85/611/EGK tanácsi irányelv egyes fogalom meghatározások pontosítása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 79., 2007.3.20., 11. o.).

Tényleges ügyleti költségek

12. Az egyes ügyletek tényleges ügyleti költségét a következők alapján kell kiszámítani:

- a) a PRIIP által végrehajtott minden egyes vásárlásra vonatkozóan az eszköznek az abban az időpontban érvényes árát, amikor a vételi megbízást végrehajtás céljából egy másik személyhez továbbítják (a vételi beérkezési ár (arrival price)), le kell vonni az ügylet nettó realizált végrehajtási árából. A kapott értéket meg kell szorozni a vásárolt befektetési jegyek számával;
- b) a PRIIP által végrehajtott minden egyes eladásra vonatkozóan az ügylet nettó realizált végrehajtási árát le kell vonni az eszköz az időpontban érvényes árából, amikor az eladási megbízást végrehajtás céljából egy másik személyhez továbbítják (az eladási beérkezési ár). A kapott értéket meg kell szorozni az eladott befektetési jegyek számával.

13. A nettó realizált végrehajtási árat azon árként kell meghatározni, amelyen az ügyletet végrehajtják, beleértve az ügylet közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó minden díjat, jutalékot, adót és egyéb kifizetéseket (például felhígulás elleni védelem díja), amennyiben ezeket a kifizetéseket a PRIIP eszközeiből teljesítik.

14. A beérkezési árat a befektetés abban az időpontban érvényes középáraként kell meghatározni, amikor az ügyleti megbízást másik személynek továbbítják. Olyan megbízások esetében, amelyeket nem azon a napon bonyolítottak le, amikor a megbízást eredetileg továbbították egy másik személynek, a beérkezési árat a befektetésnek az ügylet napján érvényes nyitóáraként, vagy ha a nyitóár nem áll rendelkezésre, az előző záróárként kell meghatározni. Amennyiben nem áll rendelkezésre ár abban az időpontban, amikor az ügyleti megbízást egy másik személynek továbbítják (mert például a megbízást a kereskedési időn kívül vagy tőzsdén kívüli piacokon kezdeményezték, ahol nem átláthatóak a napon belüli árak), a beérkezési árat az ügylet napján érvényes nyitóárként, vagy ha a nyitóár nem áll rendelkezésre, az előző záróárként kell meghatározni. Amennyiben egy megbízást úgy hajtanak végre, hogy nem továbbítják egy másik személyhez, a beérkezési árat a befektetésnek az ügylet végrehajtásának időpontjában érvényes piaci középárfolyamként kell meghatározni.

15. Amennyiben nem áll rendelkezésre (vagy nem megfelelő pontossággal áll rendelkezésre) információ arról az időpontról, amikor az ügyleti megbízást egy másik személynek továbbították, vagy ha az abban az időpontban érvényes árra vonatkozó információ nem áll rendelkezésre, megengedhető, hogy a befektetésnek az ügylet napján érvényes nyitóárát, vagy ha a nyitóár nem áll rendelkezésre, az előző záróárát használják beérkezési árként. Ha az ügyleti költségek kiszámítása 2017. december 31. előtti adatok felhasználásával történik, a napon belüli árak tekinthetők rendelkezésre nem állónak.

16. A PRIIP-ek által végrehajtott, és a 2014/65/EU irányelv I. melléklete C. szakaszának 4–10. pontjában említett kategóriák egyikébe tartozó pénzügyi eszközöket érintő ügyletekhez kapcsolódó költségeket a következő módon kell kiszámítani:

- a) az olyan eszközök esetében, amelyek szabványosítottak, és amelyeknél magával az eszközzel rendszeres kereskedés folyik (például jelentős részvénypiaci árfolyamhoz kapcsolódó határidős ügylet), az ügyleti költségeket magát az eszközt alapul véve kell kiszámítani. A beérkezési árat az eszköz középáraként kell meghatározni;
- b) a személyre szabott lineáris eszközök esetében, ahol nincsenek átlátható árak vagy magával az eszközzel folytatott rendszeres kereskedés, az ügyleti költségeket az alapul szolgáló eszköz(öke)t alapul véve kell kiszámítani. A beérkezési árat az alapul szolgáló eszközök ára(i) alapján kell kiszámítani, egynél több alapul szolgáló eszköz esetén a megfelelő súlyozások alkalmazásával. Amennyiben az eszközzel folytatott ügylet költsége lényegesen magasabb az alapul szolgáló eszközzel folytatott ügylet költségénél, ennek tükröződnie kell az ügyleti költség kiszámításában;
- c) nem lineáris eszközök esetében megengedhető az ügyleti költségeknek az eszközökért fizetett vagy kapott ár és az eszköz valós értéke közötti különbözetként történő kiszámítása, az e melléklet 36–46. pontjában leírtak alapján.

17. A devizához kapcsolódó költségek kiszámításakor a beérkezési árak a konszolidált ár észszerű becslését kell tükröznie, és nem lehet egyszerűen egyetlen szerződő féltől vagy devizaplatformtól rendelkezésre álló ár, akkor sem, ha megállapodás rögzíti, hogy minden devizaügyletet egyetlen szerződő féllel hajtanak végre.

18. Az eredetileg egy aukcióra bevitt megbízásokhoz kapcsolódó költségek kiszámításakor a beérkezési árat az aukciót közvetlenül megelőző középárként kell kiszámítani.

Egyéb eszközök ügyleti költségei

19. Az e melléklet 9. pontjában említett eszközöktől eltérő eszközök ügyleti költségeinek becslésekor az e melléklet 12. pontja szerinti módszert kell alkalmazni, a beérkezési árat pedig a következőképpen kell kiszámítani:
- a) eladás esetén:
- i. a beérkezési árat az eszköz előző független értékelési áráként kell kiszámítani, a piaci mozgások tekintetében adott esetben kiigazítva, megfelelő referenciaindex alkalmazásával;
 - ii. ha nem áll rendelkezésre előző független értékelési ár, az ügyleti költségeket az ügyleti ár és az eszköz valós értékének eladás előtti értékelése közötti különbség alapján kell megbecsülni;
- b) vétel esetén:
- i. a beérkezési árat az eszköz előző független értékelési áráként kell kiszámítani, a piaci mozgások tekintetében adott esetben kiigazítva, megfelelő referenciaindex alkalmazásával, ha ilyen ár rendelkezésre áll;
 - ii. ha nem áll rendelkezésre előző független értékelési ár, az ügyleti költségeket az ügyleti ár és az eszköz valós értékének a vétel előtti értékelése közötti különbség alapján kell megbecsülni.
20. A becsült ügyleti költség nem lehet kevesebb, mint az ügylethez közvetlenül kapcsolódó azonosítható költségek összege.

Ügyleti költségek új PRIIP-ek esetében

21. A kevesebb mint 3 éve működő PRIIP-ek esetében, amelyek főként az e melléklet 9. pontjában említett eszközökbe fektetnek be, az ügyleti költségek kiszámítása történhet egyrészt az egyes eszközosztályokbeli portfólióforgalom becslésének a c) pontban említett módszer szerint kiszámított költségekkel való megszorzásával, vagy a működési idő alatt ténylegesen felmerült ügyleti költségek és egy standardizált becslés átlagaként a következők alapján:
- a) hat hónap azon legmagasabb többszöröse tekintetében, amennyi ideje a PRIIP működik, az ügyleti költségeket az e melléklet 12–18. pontjában leírtak alapján kell kiszámítani;
- b) a három évig terjedő időtartam fennmaradó időszakára az ügyleti költségeket az egyes eszközosztályokban a portfólióforgalom c) pontban említett módszer szerinti becslésének a megszorzásával kell megbecsülni;
- c) az alkalmazandó módszer az eszközosztályoktól függően eltérő, és a következőképp kell meghatározni:
- i. Az alábbi táblázatban megjelölt eszközosztályok tekintetében az ügyleti költségeket a releváns eszközosztályra vonatkozóan rendes piaci feltételek mellett az ügyletek becsült költségének átlagaként (a vételi és eladási ár közötti, kettővel osztott különbség alapján) kell kiszámítani.

A költség becsléséhez minden eszközosztály tekintetében azonosítani kell egy vagy több referenciaindexet. Ezután össze kell gyűjteni az alapul szolgáló indexek vételi és eladási ár közötti átlagos különbözeteit. Az összegyűjtött adatokat az elmúlt év minden hónapjának tizedik munkanapján érvényes, a vételi és eladási ár közötti záró különbözetre kell vonatkoztatni.

Az összegyűjtött vételi és eladási ár közötti különbözeteket el kell osztani kettővel, hogy minden egyes időpontra megkapjuk az ügylet becsült költségét. Ezen értékek átlaga az egyes eszközosztályokban az ügyletek becsült költsége rendes piaci feltételek mellett.

Eszközosztályok	
Államkötvények	Államkötvények és hasonló eszközök, fejlett piac, AAA és A közötti minősítés
	Államkötvények és hasonló eszközök, fejlett piac, A alatti eltérő minősítés

Eszközosztályok	
Államkötvények, feltörekvő piacok (konvertibilis és nem konvertibilis valuta)	Államkötvények, feltörekvő piacok (konvertibilis és nem konvertibilis valuta)
Befektetési minősítésű vállalati kötvények	Befektetési minősítésű vállalati kötvények
Egyéb vállalati kötvények	Magas hozamú vállalati kötvények

- ii. Az alábbi táblázatban megjelölt eszközosztályok tekintetében az ügyleti költségeket (beleértve az explicit és implicit költségeket) vagy összehasonlítható információ felhasználásával, vagy úgy kell megbecsülni, hogy az explicit költségek becsléseihez hozzáadják a vételi és eladási ár különbözete felének becsléseit, az i. pontban leírt módszer alkalmazásával.

Eszközosztályok	
Likviditás	Pénzpiaci eszközök (az egyértelműség érdekében a pénzpiaci alapok nélkül)
Részvények, fejlett piacok	Nagy piaci tőkeértékű részvények (fejlett piacok)
	Közepes piaci tőkeértékű részvények (fejlett piacok)
	Kis piaci tőkeértékű részvények (fejlett piacok)
Részvények, feltörekvő piacok	Nagy piaci tőkeértékű részvények (feltörekvő piacok)
	Közepes piaci tőkeértékű részvények (feltörekvő piacok)
	Kis piaci tőkeértékű részvények (feltörekvő piacok)
Jegyzett származtatott termék	Jegyzett származtatott termék

- iii. Az alábbi táblázatban megjelölt eszközosztályok tekintetében az ügyleti költség az adott eszközosztályban rendes piaci feltételek mellett az ügyletek megfigyelt költségének átlaga (a vételi és eladási ár közötti, kettővel osztott különbség alapján).

Az ügylet megfigyelt költségének azonosításakor figyelembe vehetők valamely panelfelmérés eredményei.

Eszközosztályok	
Tőzsdén kívüli	Tőzsdén kívüli egzotikus opciók
	Tőzsdén kívüli hagyományos opciók
	Tőzsdén kívüli kamatcsereügyletek, hitel-nemteljesítési csereügyletek és hasonló
	Tőzsdén kívüli csereügyletek és hasonló eszközök (a kamatcsereügyletektől, hitel-nemteljesítési csereügyletektől és hasonlóktól eltérők)
	Tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek, fejlett piacok
	Tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek, feltörekvő piacok

22. A kevesebb mint egy éve működő PRIIP esetében a portfólióforgalom becsléseinek összhangban kell lenniük az ajánlati dokumentációban közzétett befektetési politikával. A több mint egy éve működő PRIIP esetében a portfólióforgalom becsléseinek összhangban kell lenniük a tényleges portfólióforgalommal.
23. A kevesebb mint három éve működő PRIIP-ek esetében, amelyek főként az e melléklet 9. pontjában említett eszközöktől eltérő eszközökbe fektetnek, a PRIIP előállítójának a valósérték-módszer alapján, összehasonlító eszközök felhasználásával kell megbecsülnie az ügyleti költségeket.

Teljesítményhez kapcsolódó díjak

24. A teljesítményhez kapcsolódó díjak kiszámításához a következő lépéseket kell megtenni:

- a) az utolsó 5 évet lefedő historikus adatok alapján ki kell számítani a díjakat. Az éves átlagos teljesítménydíjakat százalékban kifejezve kell kiszámítani,
- b) ha a teljes teljesítménydíj-történet nem áll rendelkezésre, mert új az alap/részvényosztály, vagy az alap feltételei megváltoztak a teljesítménydíj bevezetése vagy egyik paraméterének módosítása miatt, a fent említett módszert a következők szerint kell kiigazítani:
 - i. az alap/részvényosztály teljesítménydíjainak rendelkezésre álló releváns historikus adatait kell alapul venni;
 - ii. azon évek esetében, amelyekre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok, meg kell becsülni az alap/részvényosztály hozamát, és relatív teljesítménydíj-modell esetében figyelembe kell venni a referenciaérték/ elvárt hozam historikus adatsorait;

új alapok esetében a hozamukat egy összehasonlítható alap vagy egy hasonló csoport hozamának felhasználásával kell megbecsülni. A becsült hozamnak magában kell foglalnia az új alapot terhelő összes költséget. Ezért a hasonló csoportok hozamait ki kell igazítani az új alap szabályai szerint felszámított átlagos releváns költségek hozzáadásával. Például egy eltérő díjstruktúrával rendelkező új osztály esetében ezen új osztály hozamait ki kell igazítani az meglévő osztály költségeinek figyelembevételével;
 - iii. az a) pontban előírtak szerint ki kell számítani a díjakat a mintaidőszak kezdetétől addig az időpontig, amikor az alap tényleges teljesítménydíjai rendelkezésre állnak, a releváns algoritmusnak a fent említett historikus adatsorokra való alkalmazásával;
 - iv. az a) pontban előírt teljes mintaidőszakra egyetlen sorozattá kell összefűzni a két teljesítménydíj-sorozatot;
 - v. az a) pontban említett módszer alkalmazásával ki kell számítani a teljesítménydíjakat (éves teljesítménydíjak átlaga).

Nyereségrészesedés

25. A nyereségrészesedések kiszámításához a következő lépéseket kell megtenni:

- a) az utolsó 5 évet lefedő historikus adatok alapján ki kell számítani a díjakat. Az éves átlagos nyereségrészesedéseket százalékban kifejezve kell kiszámítani,
- b) ha a teljes nyereségrészesedés-történet nem áll rendelkezésre, mert új az alap/részvényosztály, vagy az alap feltételei megváltoztak a nyereségrészesedés bevezetése vagy egyik paraméterének módosítása miatt, a fent említett módszert a következők szerint kell kiigazítani:
 - i. az alap/részvényosztály nyereségrészesedéseinek rendelkezésre álló releváns historikus adatait kell alapul venni;
 - azon évek esetében, amelyekre vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat, meg kell becsülni az alap/részvényosztály hozamát,
 - új alapok esetében a hozamukat egy összehasonlítható alap vagy egy hasonló csoport hozamának felhasználásával kell megbecsülni. A becsült hozamnak magában kell foglalnia az új alapot terhelő összes költséget. Ezért a hasonló csoport hozamait ki kell igazítani az új alap szabályai szerint felszámított átlagos releváns költségek hozzáadásával. Például egy eltérő díjstruktúrával rendelkező új osztály esetében ezen új osztály hozamait ki kell igazítani az meglévő osztály költségeinek figyelembevételével;
 - ii. az a) pontban előírtak szerint ki kell számítani a nyereségrészesedéseket a mintaidőszak kezdetétől addig az időpontig, amikor az alap tényleges nyereségrészesedései rendelkezésre állnak, a releváns algoritmusnak a fent említett historikus adatsorokra való alkalmazásával;
 - iii. az a) pontban előírt teljes mintaidőszakra egyetlen sorozattá kell összefűzni a két nyereségrészesedés-sorozatot;
 - iv. az a) pontban említett módszer alkalmazásával ki kell számítani a nyereségrészesedéseket (éves nyereségrészesedések átlaga).

26. Amennyiben nincs nyereségrészesedés-fizetés a befektetés ideje alatt, a költségösszetétel-táblázatban a nulla nyereségrészesedés megjelölést figyelmeztetésnek kell kísérnie annak tisztázására, hogy a végső hozamból x % kifizetésére a befektetésből való kilépést követően kerül sor.

II. A BEFEKTETÉSI ALAPOKTÓL ELTÉRŐ PRIP-ek KÖLTSÉGEINEK FELSOROLÁSA

Közzéteendő költségek

Egyszeri költségek

27. Az egyszeri költség olyan belépési vagy kilépési költség, amely magában foglalja a kezdeti díjakat, jutalékokat vagy egyéb összegeket, amelyeket a lakossági befektető közvetlenül kifizetett, vagy amelyeket levonnak a lakossági befektető által kapott vagy neki járó valamely kifizetésből.
28. Az egyszeri költségeket a befektetési alaptól eltérő PRIP viseli, függetlenül attól, hogy azok a működése során szükségszerűen felmerülő kiadások, vagy valamely hozzá kapcsolódó vagy számára szolgáltatásokat nyújtó fél javadalmazása.

Egyszeri belépési költségek és díjak

29. Az egyszeri belépési költségek és díjak magukban foglalják – de nem kizárólagosan – a következő típusokat, amelyeket figyelembe kell venni a befektetési alaptól eltérő PRIP esetében közzéteendő költségösszegben:
- értékesítési jutalékok;
 - strukturálási költségek, beleértve az árjegyzési költségeket (spread) és az elszámolási költségeket;
 - fedezeti költségek (annak biztosítására, hogy a PRIIP előállítója képes legyen a strukturált termék származtatott összetevője teljesítményének leképezésére – ezek a költségek magukban foglalják az üzleti költségeket);
 - jogi költségek;
 - a tőkegarancia költségei;
 - a kibocsátónak fizetett implicit díj.

Egyszeri kilépési költségek és díjak

30. Az egyszeri kilépési költségek és díjak magukban foglalják – de nem kizárólagosan – a következő típusokat, amelyeket figyelembe kell venni a befektetési alaptól eltérő PRIP esetében közzéteendő összegben:
- arányos díjak;
 - a vételi és a középár különbözete a termék értékesítéséhez kapcsolódóan, valamint explicit költségek vagy a korai kilépés esetén alkalmazandó szankciók. A vételi és a középár különbözetének becslését a másodlagos piac rendelkezésre állásához, a piaci feltételekhez és a terméktípushoz kapcsolódóan kell elvégezni. Olyan helyzetben, ahol a PRIIP előállítója (vagy kapcsolatban álló harmadik fél) az egyetlen rendelkezésre álló partner a termék megvásárlására a másodlagos piacon, belső szabályai szerint kell megbecsülnie a termék valós értékéhez adandó kilépési költségeket;
 - különbözeti ügylethez (CFD) kapcsolódó költségek, például:
 - a CFD szolgáltatói által felszámított jutalékok – általános jutalék vagy kereskedésenkénti jutalék – ügyletnyitáskor és ügyletzáráskor;
 - CFD-kereskedés, például a vételi és eladási ár közötti különbségek, napi és egynapos finanszírozási költségek, számlakezelési díjak és adók, amelyeket még nem tartalmaz valós érték.

Ismétlődő költségek

31. Az ismétlődő költségek a lakossági befektetőnek járó minden kifizetésből vagy a befektetett összegből rendszeresen levont kifizetések.
32. Az ismétlődő költségek magukban foglalnak a befektetési alaptól eltérő PRIP által viselt minden típusú költséget, függetlenül attól, hogy azok a működése során szükségszerűen felmerülő kiadások, vagy valamely hozzá kapcsolódó vagy számára szolgáltatásokat nyújtó fél javadalmazása.

33. A következő lista tájékoztató jellegű, de nem kimerítő azon ismétlődő költség típusok tekintetében, amelyeket, ha azokat külön vonják le vagy számítják fel, figyelembe kell venni a közzeendő összegben:

- a) kamatszervény-kifizetésekhez kapcsolódó költségek;
- b) az alapul szolgáló eszköz költsége, ha van ilyen.

A IV. melléklet 17. pontjában említett PRIP-ek költségei

34. Egyszeri költségek és díjak az átváltási díjak, klíringdíjak és elszámolási díjak, ha ismertek.

35. Ismétlődő költségek a rendes piaci feltételek és a piaci stresszhelyzet mellett viselt fedezeti költségek.

A befektetési alapoktól eltérő PRIP-ek implicit költségeinek kiszámítása

36. A PRIP-ekbe ágyazott implicit költségek kiszámításának céljából a PRIIP előállítójának a kibocsátási árat, a jegyzési időszak után pedig azt az árat kell alapul vennie, amelyen a termék egy másodlagos piacon megvásárolható.

37. A termék árának és valós értékének különbözete az árban foglalt teljes belépési költség becsülésének minősül. Ha a PRIIP előállítója nem tudja az e melléklet 29. pontjában említettek szerint közzeendő releváns implicit költségeket az ár és a valós érték különbözetének alkalmazásával megkülönböztetni, fel kell vennie a kapcsolatot a termék különböző összetevőinek kibocsátóival, vagy az érintett szervvel, hogy megszerezze az említett költségekre vonatkozó releváns információt.

38. A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének az elsődleges (vagy legkedvezőbb) piacon egy szabályos ügylet alapján az értékelés időpontjában, a fennálló piaci feltételek mellett (vagyis egy kilépési ár), függetlenül attól, hogy az adott ár közvetlenül megfigyelhető-e vagy más értékelési technika segítségével megbecsülhető-e.

39. A valós érték értékelésére irányadó valósérték-politikának meg kell határoznia egy sor szabályt, többek között a következő területeken:

- a) irányítás;
- b) a valós érték kiszámítására vonatkozó módszer.

40. Az e melléklet 39. pontjában említett szabályoknak olyan értékelési eljárás kialakítására kell törekedniük, amely:

- a) megfelel a valós értékkel kapcsolatban alkalmazandó számviteli standardoknak;
- b) biztosítja, hogy a PRIP-ekre vonatkozó belső árazási modellek összhangban legyenek a PRIIP előállítója által saját portfóliójának értékelésére használt módszerekkel, modellezéssel és standardokkal, feltételezve, hogy a termék értékesíthető vagy kereskedési céllal tartott;
- c) összhangban van a termék összetettségi szintjével és az alapul szolgáló eszköz típusával;
- d) figyelembe veszi a kibocsátói hitelkockázatot és az alapul szolgáló eszközzel kapcsolatos bizonytalanságot;
- e) meghatározza az aktív piac azonosításának paramétereit a kockázatok hibás árazásának elkerülése érdekében, amely szélsőséges esetben jelentős mértékben pontatlan becslésekhez vezethet;
- f) maximalizálja a releváns megfigyelhető piaci adatok felhasználását és minimalizálja a nem megfigyelhető adatok felhasználását.

41. A strukturált termékek valós értékét a következők alapján kell meghatározni:

- a) piaci árak, ha rendelkezésre állnak vagy hatékonyan kialakítottak;
- b) olyan belső árazási modellek, amelyek bemeneti adatként a termékhez közvetetten kapcsolódó piaci értékeket használnak, hasonló jellemzőkkel bíró termékekből származtatva (összehasonlítható megközelítés);
- c) olyan bemeneti adatokon alapuló belső árazási modellek, amelyeket nem közvetlenül piaci adatokból nyernek, amelyek esetében becsléseket és feltételezéseket kell megfogalmazni (modell alapú árazási megközelítés).

42. Ha a valós értéket nem lehet piaci árakból levezetni, olyan értékelési technika használatával kell kiszámítani, amely képes megfelelően visszaadni a termék kifizetési struktúráját befolyásoló különböző tényezőket, a piaci adatok maximális mértékű felhasználása mellett.

43. Az e melléklet 42. pontjában említett értékelési technikának a következőket kell mérlegelnie a termék összetettségének megfelelően:
- a) jártas szakmai partnerek között, szokásos piaci feltételek szerint nemrégiben lebonyolított ügyletek felhasználása;
 - b) egy lényegében ugyanolyan másik eszköz aktuális piaci árára való hivatkozás;
 - c) megfelelő diszkontált cash flow módszer alkalmazása, ahol minden cash flow valószínűségét az eszközár alakulásának megfelelő modelljét felhasználva határozzák meg.
44. Jegyezhető termékek esetében a valós értéket azon a napon kell meghatározni, amikor a termék feltételeit meghatározzák. Ennek az értékelési dátumnak közel kell lennie a jegyzési időszak kezdetéhez. Amennyiben hosszú ajánlati időszak vagy nagy piaci volatilitás áll fenn, meg kell határozni a költséginformációk frissítésére vonatkozó kritériumot.
45. Előzetes feltételek alkalmazása esetén a költségeket a termék minimális feltételeinek felhasználásával kell kiszámítani.
46. Változó jegyzési árak alkalmazása esetén meg kell határozni egy arra vonatkozó eljárást, hogy a változó jegyzési ár költségre gyakorolt hatását hogyan kell beépíteni és közzétenni.

III. BIZTOSÍTÁSI ALAPÚ BEFEKTETÉSI TERMÉKEK KÖLTSÉGEINEK FELSOROLÁSA

Közzeendő költségek

Egyszeri költségek

47. Az egyszeri költség olyan belépési vagy kilépési költség, amely magában foglalja a kezdeti díjakat, jutalékokat vagy egyéb összegeket, amelyeket a lakossági befektető közvetlenül kifizetett, vagy amelyeket levonnak a lakossági befektetőnek járó első kifizetésből vagy korlátozott számú kifizetésből, vagy a termék visszaváltásakor vagy megszűntetéskor esedékes kifizetésből.
48. Az egyszeri költségeket a biztosítási alapú befektetési termék viseli, függetlenül attól, hogy azok a működése során szükségszerűen felmerülő kiadások, vagy valamely hozzá kapcsolódó vagy számára szolgáltatásokat nyújtó fél javadalmazása.
49. Az egyszeri költségek magukban foglalják – de nem kizárólagosan – a belépési költségek és díjak következő típusait, amelyeket figyelembe kell venni a biztosítási alapú befektetési termék esetében közzeendő összegben:
- a) strukturálási vagy marketingköltségek;
 - b) beszerzési, forgalmazási, értékesítési költségek;
 - c) feldolgozási/működési költségek (beleértve a biztosítási fedezet kezelésének költségeit);
 - d) az e melléklet 59. pontjában említett biometrikus kockázati díj költségrésze;
 - e) az előírt tőke tartásának költsége (az előzetes részt a felszámításkor kell közzétenni).

Ismétlődő költségek

50. Az ismétlődő költségek a lakossági befektetőtől eredő minden kifizetésből vagy a befektetett összegből vagy egy nyereségrészesedési mechanizmusnak megfelelően a lakossági befektetőnek ki nem osztott összegekből rendszeresen levont kifizetések.
51. Az ismétlődő költségek magukban foglalnak a biztosítási alapú befektetési termék által viselt minden típusú költséget, függetlenül attól, hogy azok a működése során szükségszerűen felmerülő kiadások, vagy valamely hozzá kapcsolódó vagy számára szolgáltatásokat nyújtó fél javadalmazása.
52. A következő lista tájékoztató jellegű, de nem kimerítő azon ismétlődő költségtípusok tekintetében, amelyeket figyelembe kell venni a VII. melléklet 2. táblázatában az „Egyéb folyó költségek” összegében:
- a) strukturálási vagy marketingköltségek;
 - b) beszerzési, forgalmazási, értékesítési költségek;
 - c) feldolgozási/működési költségek (beleértve a biztosítási fedezet kezelésének költségeit);
 - d) az e melléklet 59. pontjában említett biometrikus kockázati díj költségrésze;
 - e) egyéb adminisztratív költségek;

- f) a tőke tartásának költsége (az ismétlődő részt a felszámításkor kell közzétenni);
- g) a befektetett összegre implicit módon terhelt összegek, például a biztosító befektetéseinek kezelése kapcsán felmerült költségek (letéti díjak, új befektetések költségei stb.);
- h) harmadik feleknek olyan költségek fedezésére teljesített kifizetések, amelyek szükségszerűen felmerülnek a biztosítási alapú befektetési termék birtokában lévő eszközök megszerzésével vagy elidegenítésével kapcsolatban (beleértve az e melléklet 7–23. pontjában említett ügyleti költségeket).
53. Ha egy biztosítási alapú befektetési termék eszközeinek egy részét egy ÁÉKBV-tól vagy ABA-tól eltérő PRIIP-ben lévő ÁÉKBV-ba vagy ABA-ba, vagy egy PRIIP-től eltérő befektetési termékbe fekteti, e melléklet 5. l), 5. m) illetve 5. n) pontját kell alkalmazni.

A biztosítási alapú befektetési termékek biometrikus kockázati díjához kapcsolódó költségek közzététele

A biometrikus kockázati díj költségrésze

54. A biometrikus kockázati díjak a lakossági befektető által közvetlenül fizetett, vagy a matematikai tartalékban jóváírt összegekből vagy a biztosítási kötvény részvételi bónuszából levont azon díjak, amelyek célja a biztosítási fedezetből fizetett szociális ellátások statisztikai kockázatának fedezése.
55. A biometrikus kockázati díjak valós értéke a biztosítási fedezetből fizetett jövőbeli szociális ellátások várható jelenértéke az e melléklet 71. a) pontjában említett kamatlábak szerint, figyelembe véve a következőket:
- a) e szociális ellátások legjobb becsléseire vonatkozó feltételezések az egyéni előállító portfóliójának egyéni kockázati profiljából levezetve;
- b) (jogszabályban és/vagy szerződésben előírt) nyereségrészesedési mechanizmusokból eredő, a biztosítási fedezethez kapcsolódó egyéb kifizetések (a lakossági befektetőknek visszafizetett engedmény a biometrikus kockázati díjból, a szociális ellátások megnövelése, a jövőbeli díjak csökkentése stb.).
56. A biztosítási fedezetből fizetett jövőbeli szociális ellátások legjobb becslésére vonatkozó feltételezéseket valószerűen kell meghatározni.
57. A becsült jövőbeli szociális ellátások nem foglalhatnak magukban óvatossági ráhagyást vagy a biztosítási fedezet kezelésével kapcsolatos költségeket.
58. A 2009/138/EK irányelv hatálya alá tartozó előállítók esetében ezeknek a legjobb becslésre vonatkozó feltételezéseknek összhangban kell lenniük a Szolvencia II. szerinti mérlegben a biztosítástechnikai tartalékok kiszámításához használt vonatkozó feltételezésekkel.
59. A biometrikus kockázati díjak költségrésze az e melléklet 54. pontjában említett lakossági befektetőnek felszámított biometrikus kockázati díj és az e melléklet 55. pontjában említett biometrikus kockázati díjak valós értéke közötti különbség.
60. A PRIIP előállítója az említett díjak költségrésze helyett bevonhatja a teljes biometrikus kockázati díjat az egyszeri költségek vagy ismétlődő költségek kiszámításába.

2. RÉSZ

Összesített költségmutatók és a költségek összetett hatása

I. ÖSSZESÍTETT KÖLTSÉGMUTATÓK

61. A PRIIP összesített költségmutatója az e melléklet 70–72. pontja szerint kiszámított teljes költség miatti hozamcsökkenés.
62. Az összesített költségmutató számítása céljából az e melléklet 72. pontjában említett közzeendő költség a teljes költség. Befektetési alapok esetében ez egyenlő: az e melléklet 1. és 2. pontjában említett költségek összege plusz az e melléklet 4. és 6. pontjában említett költségek összege; befektetési alapoktól eltérő PRIIP-ek esetében – kivéve a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-eket – az e melléklet 27. és 28. pontjában említett költségek összege plusz az e melléklet 31. és 32. pontjában említett költségek összege; a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek esetében az e melléklet 34. és 35. pontjában említett költségek összege; biztosítási alapú befektetési termékek esetében pedig az e melléklet 47. és 48. pontjában említett költségek összege plusz az 50. és 51. pontban említett költségek összege. A teljes költség magában foglalja a kilépési szankciókat, amennyiben releváns.

Egyszeri költségek és egyszeri költségek aránya

63. A PRIIP belépési és kilépési költségeinek aránya az e melléklet 70–72. pontja szerint kiszámított belépési és kilépési költségek miatti csökkenés az éves hozamban.
64. A belépési és kilépési költségek arányának kiszámítása céljából az e melléklet 72. pontjában említett közzeendő költségek befektetési alapok esetében a belépési és kilépési költségek az e melléklet 1. és 2. pontja szerint; a befektetési alapoktól eltérő PRIIP-ek esetében – a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek kivételével – e melléklet 27. és 28. pontja szerint; a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek esetében a 35. pont szerint; a biztosítási alapú befektetési termékek esetében pedig e melléklet 47. és 48. pontja szerint. A kilépési költség magában foglalja a kilépési szankciókat is, amennyiben releváns.

Ismétlődő költségek, portfólióügyleti költségek és biztosítási költségek/egyéb ismétlődő költségek aránya

65. A PRIIP portfólióügyleti költségeinek, biztosítási költségeinek és egyéb ismétlődő költségeinek az aránya az e melléklet 70–72. pontja szerint kiszámított portfólióügyleti költségek és egyéb ismétlődő költségek miatti csökkenés az éves hozamban.
66. A portfólióügyleti költségek arányának és a biztosítási költségek arányának kiszámítására vonatkozóan a következők alkalmazandók:
- a) a portfólióügylet kiszámítása céljából a 72. pontban említett közzeendő költségek befektetési alapok esetében az e melléklet 7–23. pontja szerinti, befektetési alapoktól eltérő PRIIP-ek esetében – a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek kivételével – az e melléklet 29. c) pontja szerinti, biztosítási alapú befektetési termékek esetében pedig az e melléklet 52. h) pontja szerinti portfólióügyleti költségek;
 - b) a biztosítási költségek arányának kiszámítása céljából az e melléklet 72. pontjában említett közzeendő költségek biztosítási alapú befektetési termékek esetében az e melléklet 59. és 60. pontja szerinti biztosítási költségek.
67. Az egyéb ismétlődő költségek aránya az éves hozamnak az egyéb ismétlődő költségek miatti csökkenése, amelyet a következők különbségeként kell kiszámítani: az e melléklet 61. pontja szerinti összesített költségmutató, valamint az e melléklet 63. pontja szerint az egyszeri költségek arányának, plusz a 66. a) pont szerinti portfólióügyleti költségek arányának, plusz az e melléklet 66. b) pontja szerint a biztosítási költségek arányának, plusz az e melléklet 68. pontja szerint a járulékos költségek arányának az összege.

Járulékos költségek és járulékos költségek aránya (teljesítménydíjak és nyereségrészesedések arányai)

68. A teljesítménydíjak arányának kiszámítása céljából a 72. pontban említett közzeendő költségek befektetési alapok esetében az e melléklet 6. a) pontja szerinti járulékos portfólió-költségek. A nyereségrészesedések arányának kiszámítása céljából az e melléklet 72. pontjában említett közzeendő költségek befektetési alapok esetében az e melléklet 6. b) pontja szerinti járulékos portfólió-költségek.
69. A VII. mellékletben említett „folyó költségek”, „teljesítménydíjak” és „nyereségrészesedések” az ebben a mellékletben és az 5. cikkben említett „ismétlődő költségeknek”, „teljesítménydíjak arányának” illetve „nyereségrészesedések arányának” felelnek meg.

Az összesített költségmutató kiszámítása

70. Az összesített költségmutató kiszámítása az i és az r százalékos arány különbözeteként történik, ahol r az ajánlott tartási idő során a lakossági befektető általi bruttó befizetésekhez és a lakossági befektetőnek fizetett becslött szociális ellátásokhoz kapcsolódó éves belső megtérülési ráta, és i a vonatkozó költségmentes forgatókönyv éves belső megtérülési rátája.
71. A jövőbeli szociális ellátások e melléklet 70. pontja szerinti becslésének a következő feltételezéseken kell alapulnia:
- a) a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek kivételével a PRIIP éves belső megtérülési rátáját, azaz a teljesítményét azon módszer és alapul szolgáló feltételezések alkalmazásával kell kiszámítani, amelyet a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum teljesítmény-forgatókönyvekre vonatkozó szakaszában a mérsékelt forgatókönyv becsléséhez használtak;
 - b) a szociális ellátások becslése során abból a feltételezésből kell kiindulni, hogy az e melléklet 62. pontja szerinti teljes költségben foglalt minden költség levonásra kerül;

- c) a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek és azon ÁÉKBV-k vagy nem ÁÉKBV-alapok esetében, amelyeknél a PRIIP-előállítók az e rendelet 14. cikkének (2) bekezdése alapján használják a kiemelt befektetői információkat tartalmazó dokumentumot, a teljesítmény 3 %.

72. Az e melléklet 70. pontjában említett költségmentes forgatókönyv kiszámítása céljából a következők alkalmazandók:

- a) az i kiszámításához vagy csökkenteni kell az r számításában szereplő, lakossági befektető általi bruttó befizetéseket a közzeendő költségekkel, vagy az r számításában szereplő, a lakossági befektetőnek fizetett becsült szociális ellátásokat kell növelni azon feltételezés alapján, hogy a közzeendő költségek összegei további befektetésre kerültek. Ezután az i ezen, a lakossági befektető által és számára teljesített kiigazított fizetésekhez kapcsolódó éves belső megtérülési ráta;
- b) amennyiben a közzeendő költségek kifejezhetők az eszközök értékének állandó százalékos arányaként, figyelmen kívül hagyhatók az e melléklet 72. a) pontjában leírt számításban, és ehelyett később hozzá kell azokat adni a vonatkozó költségmentes forgatókönyvnek az i éves belső megtérülési rátája százalékos arányához.

A befektetési alapoktól eltérő PRIIP-ekre vonatkozó egyedi követelmények

73. Az e melléklet 70. pontjában említettek szerint a költségmentes forgatókönyv kiszámítása céljából a befektetési alapoktól eltérő PRIIP-ek esetében az e melléklet 72. pontjában említettek szerint az r számításában szereplő, lakossági befektető általi bruttó befizetéseket csökkenteni kell a közzeendő költségekkel.

Biztosítási alapú befektetési termékekre vonatkozó egyedi követelmények

74. Az e melléklet 70–72. pontjában leírt számítások céljából feltételezni kell, hogy a biztosítási alapú befektetési termékek esetében a tartási idő alatt nem kerül sor a biztosítási fedezetből eredő kifizetésekre. Ezért tehát az összesített költségmutató kiszámítása kizárólag a szociális ellátások becsült keretén alapulhat.

75. Amennyiben az ismétlődő és egyszeri költségeket olyan explicit költségek fedezik, amelyek a termék díjszámításának rögzített részét képezik, az ismétlődő és egyszeri költségek számítását ezekre az explicit költségekre kell alapozni.

76. A biztosítási alapú befektetési termék nyereségrészesedése esetében a következők alkalmazandók:

- a) a biztosítási alapú befektetési termékek esetében az ismétlődő és egyszeri költségek kiszámításakor a nyereségrészesedési mechanizmusok révén a befektetés megtérüléséből visszatartott összegeket költségnek kell tekinteni;
- b) amennyiben a költségek egy részét különálló költségbónuszokkal visszatérítik a lakossági befektetőknek, ezt költségkedvezménynek kell tekinteni, amely csökkenti a költséglevonásokat, feltéve:
- hogy a költségbónuszokat a részvételi bónuszok egyéb részeitől elkülönülten tüntetik fel, és céljuk a költségek egy részének a termék szerződéses feltételei keretében való visszatérítése.
 - hogy a PRIIP-előállító megbízható aktuáriusi módszerekkel alá tudja támasztani, hogy a várható jövőbeli költségeket olyan várható jövőbeli nyereségek fedezik, amelyek a jövőbeli költségekre vonatkozó prudens feltételezéseken alapulnak.

Arányok kiszámítása

A kétszeres beszámítás elkerülésének elve

77. Ha egy adott típusú költséget két vagy több e mellékletben említett típusú költség fedez, az említett típusú költséget csak egyszer szabad figyelembe venni a rá épülő mutatók (arányok) kiszámításában.

Egyéb előírások

78. Az arányokat százalékként, két tizedesjegy pontossággal kell kifejezni.

79. Az arányokat évente legalább egyszer ki kell számítani.

80. Az arányoknak a PRIIP előállítója által meghatározott legfrissebb költségkalkulációkon kell alapulniuk. E melléklet 77. pontjának sérelme nélkül a költségeket „adókkal terhelt” alapon kell értékelni.

A befektetési alapok esetében a következők alkalmazandók:

- a) külön számítást kell végezni minden befektetési jegy-osztályra vonatkozóan, de ha két vagy több osztály befektetési jegyei egyenrangúak, esetükben elvégezhető egyetlen számítás is;
 - b) egy átfogó alap esetében minden azt alkotó részalapot vagy elkülönített alapot külön kell kezelni e melléklet alkalmazásában, de az alap egészének tulajdonítható díjakat úgy kell arányosan elosztani az összes elkülönített alap között, hogy az minden befektetővel szemben tisztességes legyen.
81. Egy új PRIIP esetében végzett első számítást kivéve, és egyéb rendelkezés hiányában az arányokat legalább évente, utólagosan kell kiszámítani. Amennyiben nem tűnik alkalmasnak az utólagos valós adat alkalmazása egy lényeges változás miatt, használható helyette becslés, amíg a lényeges változás hatását tükröző megbízható utólagos valós adatok rendelkezésre nem állnak.
82. Az utólagos valós adatoknak olyan közelmúltbeli költségkalkulációkon kell alapulniuk, amelyekről a PRIIP előállítója észszerű okokból megállapította, hogy megfelelőek erre a célra. A számadatok alapulhatnak a PRIIP legutolsó éves vagy féléves beszámolójában közzétett eredménykimutatásában meghatározott költségeken, ha a kimutatás kellően aktuális. Ha nem kellően aktuális, egy közelebbi 12 hónapos időszak során felszámított költségeken alapuló összehasonlítható számítást kell helyette használni.
83. Az előző évek/időszakok során érvényes arányokra vonatkozó információkat azon a helyen kell közzétenni, amelyet a kiemelt információkat tartalmazó dokumentum a további információk általános forrásaként határoz meg az azokat igénylő befektetők számára.
84. Amennyiben alapul szolgáló ÁÉKBV-hoz vagy ABA-hoz köthető költségeket kell figyelembe venni, a következők alkalmazandók:
- a) minden egyes alapul szolgáló ÁÉKBV és ABA költségmutatóját a PRIIP nettó eszközértékének azon részével kell arányosítani, amelyet az adott ÁÉKBV vagy ABA a vonatkozó időpontban képvisel, amely az a dátum, amelyről a PRIIP számadatai származnak;
 - b) minden arányosított számadatot hozzá kell adni magának a befektető PRIIP-nek a teljes költségadatához, hogy egyetlen összeget adjanak ki.

Számítási módszer új PRIIP-ek esetében

85. A különböző költség típusok kiszámításakor becsléseket kell alkalmazni utólagos valós adatok helyett. Ezeket a becsléseket el lehet végezni egy összehasonlítható PRIIP vagy egy hasonló csoport, mint közelítőérték felhasználásával.
86. Mindent magában foglaló rögzített díjat felszámító PRIIP-ek esetében ezt a díjat kell alkalmazni, feltéve, hogy a PRIIP-re vonatkozó költség-közzétételi követelmények szerint bemutatandó minden költséget magában foglal.
87. A felszámítható összegre plafont vagy maximumot meghatározó PRIIP-ek esetében és feltéve, hogy a PRIIP-re vonatkozó költség-közzétételi követelmények szerint bemutatandó minden költséget magában foglal, a plafont vagy maximumot kell használni addig, amíg a PRIIP előállítója kötelezettséget vállal a közzétett számadat betartására és minden olyan költség viselésére, amely egyébként annak a túllépését eredményezné.
88. Ha a PRIIP előállítójának véleménye szerint egy két tizedesjegy pontosságú számadat feltüntetése valószínűsíthetően hamis pontosságot sugallna a befektetők felé, elég egyetlen tizedesjeggyel megadni az említett számadatot.
89. A PRIIP előállítójának biztosítania kell, hogy a becsült számadat pontosságát folyamatosan felülvizsgálják. A PRIIP előállítójának meg kell határoznia, hogy mikor célszerű elkezdni a becslés helyett utólagos valós adatok felhasználását; de mindenképp legkésőbb 12 hónappal azt a dátumot követően, amikor a PRIIP-et először kínálták értékesítésre valamely tagállamban, felül kell vizsgálnia a becslés pontosságát a számadatok utólagos kiszámítása révén.

II. A KÖLTSÉGEK ÖSSZETETT HATÁSA

Az összes PRIIP-típusra vonatkozó közös követelmények

90. Az 5. cikkben említett táblázat(ok)nak tartalmazni(a)uk kell a teljes költség pénzben és százalékban kifejezett megjelölését azt az esetet alapul véve, hogy a befektető 10 000 EUR-t (a rendszeres díjú biztosítási alapú befektetési termékek kivételével minden PRIIP esetében), vagy évente 1 000 EUR-t (rendszeres díjú biztosítási alapú befektetési termékek esetében) fektet be különböző tartási idővel, beleértve az ajánlott tartási időt. A bemutatandó tartási idők a IV. melléklet 14–16. pontjában említettek. Ha egy termékről úgy vélik, nincs a PRIIP előállítója vagy harmadik fél által promotált alternatív likviditási lehetősége, vagy ha nincsenek likviditási megállapodások, vagy a IV. melléklet 17. pontjában említett PRIIP-ek esetében a költségek ezen megjelölését fel lehet tüntetni kizárólag a lejáratra vagy az ajánlott tartási idő végére vonatkoztatva.

91. Ha a PRIIP pénzneme nem euro, akkor az e melléklet 90. pontjában meghatározotthoz hasonló nagyságrendű összeget kell használni, amely maradék nélkül osztható 1 000-rel.
 92. A teljes költség magában foglalja az egyszeri, az ismétlődő és a járulékos költségeket, és ahol releváns, a kilépési szankciókat.
 93. A kilépési szankciókat meg kell különböztetni a többi kilépési költségtől, amelyeket mindenképp meg kell fizetni, és ezért mindig bele kell foglalni az egyszeri költségekbe.
 94. A kilépési szankciók relevanciája a befektetés tartási idejétől függ, valamint a termék visszaváltásának pontos időpontjától. A kilépési szankciók nem relevánsak, ha a befektetést az ajánlott tartási idő végéig megtartják.
-

VII. MELLÉKLET

A KÖLTSÉGEK BEMUTATÁSA

A hozamcsökkenés (Reduction in Yield, RIY) megmutatja, hogy az Ön által fizetett teljes költség milyen hatással lesz az Ön által elérhető befektetési hozamra. A teljes költség figyelembe veszi az egyszeri, a folyó és a járulékos költségeket.

Az itt bemutatott összegek magának a terméknek a kumulatív költségei, három különböző tartási időre vonatkozóan. Tartalmazzák a korai kilépés potenciális szankcióit. A számadatok azon a feltételezésen alapulnak, hogy Ön [10 000 EUR-t (VAGY rendszeres díjú PRIIP-eknél évente 1 000 EUR-t)] fektet be. A számadatok becslések, és a jövőben változhatnak.

1. táblázat

A költségek időbeli alakulása

A terméket Önnek értékesítő vagy arról Önnek tanácsot adó személy egyéb költségeket is felszámíthat. Ebben az esetben az adott személy tájékoztatja Önt ezekről a költségekről, és bemutatja, hogy az összes költség idővel milyen hatással lesz az Ön befektetésére.

Befektetés [10 000 EUR] Forgatókönyvek	Ha Ön [1] év után visszaváltja	Ha Ön [ajánlott tartási idő/2] után váltja vissza	Ha Ön [az ajánlott tartási idő végén] váltja vissza
Teljes költség	[...] %	[...] %	[...] %
Az évente a hozamra gyakorolt hatás (RIY)	[...] %	[...] %	[...] %

2. táblázat

A költségek összetétele

Az alábbi táblázat bemutatja:

- a különböző költségtípusok által az ajánlott tartási idő végén Ön által elérhető befektetési hozamra gyakorolt éves hatást;
- a különböző költségkategóriák jelentését.

Ez a táblázat bemutatja az évente a hozamra gyakorolt hatást			
Egyszeri költségek	Belépési költségek	[...] %	A befektetésének kezdetekor Ön által fizetett költségek hatása. [Ez az Ön által fizetett legnagyobb összeg, előfordulhat, hogy kevesebbet kell fizetnie]. [ÉS/VAGY ha az ár magában foglalja a költségeket, például a befektetési alapoktól eltérő PRIIP-ek esetén] Az árban már benne foglalt költségek hatása. [Ez az Ön által fizetett legnagyobb összeg, előfordulhat, hogy kevesebbet kell fizetnie]. [Ha a forgalmazási költségeket a belépési költségek tartalmazzák]Ez magában foglalja termékének a forgalmazási költségét.
	Kilépési költségek	[...] %	A befektetésének lejáratakor történő kilépés költségeinek hatása.
Folyó költségek	Portfólióügyleti költségek	[...] %	A termék számára alapul szolgáló befektetések általunk történő vétele és eladása költségeinek hatása.
	Egyéb folyó költségek	[...] %	A befektetéseinek kezeléséért általunk évente felszámított költségek és a II. szakaszban bemutatott költségek hatása.
Járuékos költségek	Teljesítménydíjak	[...] %	A teljesítménydíj hatása. Ezt akkor vonjuk le a befektetéséből, ha a termék [x%-kal] felüteljesíti [y] referenciaértékét.
	Nyereségrészesedés	[...] %	A nyereségrészesedés hatása. Ezt akkor vonjuk le, ha a befektetés [x %-nál jobban teljesített]. [A végső hozam y%-ának kifizetésére a befektetésből való kilépést követően kerül sor.]

A több befektetési opciót kínáló PRIIP-ek esetében a PRIIP előállítóinak e melléklet 1. és 2. táblázatát kell használniuk a költségek bemutatására, minden táblázat minden számadatára vonatkozóan értelemszerűen bemutatva a költségeket.